Nr. 243 (z dod. por.). Dnia 3 września. Czwartek. Dnia 22 sierpnia (3 września) 1891 r.

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym:

W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.

Za odnoszenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświątecznych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.

Nekrologja: za wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden *wyraz* po 2 kop. każdy raz; ogłoszenie minimum 20 kop.

Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wotywy w kościołach:

archikatedralnym św. Jana, w kaplicy Pana Jezusa, o godz. 9-ej zrana;

Opieki św. Józefa (panien wizytek), jako w pierwszy piątek rozpoczętego miesiąca, z wystawieniem N. Sakramentu, o godz. 9-ej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), ku czci N. Panny Marji Częstochowskiej i przed Jej ołtarzem, o godzinie 9-ej zrana—oraz

św. Trójcy (po-trynitarskim), przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego, ku uczczeniu męki Pana Jezusa, o godz. 9½ zrana, poczem podawany będzie do ucałowania relikwjarz z drzewem Krzyża św.

— Jutro, w kościele św. Marcina (po-augustjańskim), odprawione będzie 40-godzinne nabożeństwo z powodu szóstego dnia odpustu ku uczczeniu uroczystości Poczęcia N. Panny Marji; N. Sakrament wystawiony będzie w ciągu całego dnia, począwszy od godziny 5-ej rano, a słowo boże głoszone będzie tak na sumie, jak i na nieszporach.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Cesarz Wilhelm stanie dzisiaj na ziemi austrjackiej w Schwarzenau. Towarzyszą mu tym razem nietylko szef sztabu jeneralnego i minister wojny z wyborowym orszakiem sztabowców i wielką świtą, ale także kanclerz państwa, Caprivi, z licznym personelem ministerjalnym. Na spotkanie gościa berlińskiego wyjechał cesarz Franciszek Józef ze swoim ministrem spraw zewnętrznych, hr. Kalnokym, ba, co więcej, z wielkorządzcą Bośnji i Hercegowiny, ministrem Kallayem—nie licząc naturalnie bogatego orszaku arcyksiążąt z naczelnym wodzem armji, feldmarszałkiem arcyksięciem Albrechtem na przedzie, dalej szefa sztabu jeneralnego fzm. barona Becka, ministra wojny fzm. barona Bauera, tudzież wielkiego pocztu jeneralicji, wśród której znaleźć się ma główny komendant wojsk bośniacko-hercegowińskich, fmp. Appel. Z hr. Kalnokym przybywają szefowie sekcji i sekretarze, cały światek dyplomatyczny.

Corocznie powtarzają się odwiedziny cesarza Wilhelma na sprzymierzonej ziemi austrjackiej. Noszą one przeważnie charakter militarny: cesarz Wilhelm lubi bawić się „na ochotnika" w inspektora sąsiedzkiej armji, jak to dosyć niezręcznie wyznała innemi słowy wczorajsza *Nordd. Allg. Ztg.*, oświadczając, że monarcha niemiecki, udający się do Schwarzenau, „pragnie uzyskać rękojmie, iż sprzymierzona armja stoi na wysokości zadań chwili".

W każdym razie z komunikatu jej wynika, że w Berlinie do tegorocznych odwiedzin sąsiedniego państwa przywiązują większą wagę, niż kiedykolwiek. *Norddeutsche* dodaje w sposób tendencyjnie wiele mówiący, że w Schwarzenau chodzić będzie o „wzmocnienie przymierza".

Zdawało się zaiste po tem, co się o owych „wzmocnieniach" perjodycznie czyta, że chyba w drodze dyplomatycznej i traktatowej uczyniono już wszystko, co przymierze austrjacko-niemieckie napoić mogło wewnętrzną mocą i spoistością. Musi położenie europejskie być zaiste bardzo wyjątkowem i nadzwyczajnych wymagającem środków leczniczych, jeżeli z użyciem całego rozporządzalnego mechanizmu dyplomatycznego i militarnego raz jeszcze przystępują obydwa mocarstwa, związane tak ściślemi ogniwami, do rewizji swojego stosunku i do zacieśnienia węzłów, łączących rządy i armje.

O ile zwykle dotąd z Berlina podróżom cesarza Wilhelma do Austrji nadawano cechę wizyt platonicznych, serdeczności sąsiedzkich, manifestacyj pokojowych, o tyle w tym roku zarówno nad Dunajem, jak nad Sprea akcentują wysoce polityczny charakter zjazdu, mający w oczach opinji publicznej stworzyć okazały *pendant* do innych manifestacyj sojuszowych świeżej doby.

Wogóle opinja europejska żywi to przekonanie, iż zjazd cesarski w Schwarzenau będzie ważnem i silnem popchnięciem sytuacji międzynarodowej naprzód, że ma on zadanie bezpośrednio przygotowawcze, zadanie ostatniego *retouche'u* w sztuce fotograficznej. I dlatego pomimo obecności kanclerza Capriviego i hr. Kalnokyego w Schwarzenau, powszechnie wierzą, że obydwaj szefowie sztabu jeneralnego i ich *adlatusy*, obciążeni drogocennemi planami strategicznemi, przekazanemi archiwum państwowemu przez Moltkego, będą tam mieli więcej do roboty od dyplomatów i mężów stanu, którzy stosunkowi ścisłego przymierza Niemiec i Austrji nie potrafią nadać już form większej ścisłości.

Zresztą oprócz zjazdu w Schwarzenau, przybył inny jeszcze czynnik, alarmujący niepomału sfery polityczne Europy. Jest nim wiadomość, podana przez *Standard* i lotem błyskawicy rozniesiona po świecie, jakoby sułtan przyznał Rosji szczególne przywileje w cieśninie dardanelskiej, przyzwalając jej okrętom wojennym na swobodne przepływanie cieśniny, zamkniętej dla okrętów wojennych innych mocarstw. Gdyby wiadomość ta sprawdziła się, Europa znalazłaby się w obliczu nowej fazy problematu orjentalnego. Dyplomacja europejska powołuje się na umowy z r. 1841, 1856, 1871 i 1878-my, nie pozwalające Turcji na samowolne rozporządzanie się cieśniną dardanelską i byłaby bardzo „zdekonfiturowaną", gdyby Abdul Hamid zapomniał o tych datach.

Prasa europejska zajęła stanowisko wręcz podżegające i jeżeli lada chwila nie pojawi się urzędowe zaprzeczenie pogłoski, rozpuszczonej przez *Standard*, ferment potęgować się będzie z każdym dniem z ożywistą szkodą dla interesów skołatanego spokoju.

Br. Z.

Kongres hygieniczno-demograficzny.

(Korespondencje własne *Kurjera Warszawskiego.*)

Londyn w sierpniu.

W poprzednich korespondencjach podaliśmy w ogólnych zarysach obraz podziału prac i działalności sekcyj kongresu. Obecnie wypada streścić ważniejsze wnioski, odczytane na posiedzeniu ogólnem i przez kongres przyjęte, oraz w krótkości nadmienić o instytucjach, które przyjęły większy udział w kongresie.

Sekcja demograficzna, która znaczną część czasu, dla obrad przeznaczonego, poświęciła zdrowotności klasy robotników, następującą powzięła rezolucję co do sprawy ubezpieczenia robotników (na wniosek prof. dra Mayer'a).

„Sekcja uważa za rzecz potrzebną zebrania następujących danych statystycznych zarówno w krajach, w których niema urzędowego ubezpieczenia robotników, jak i w tych, gdzie ono zostało wprowadzonem:

1) Co się tyczy ubezpieczeń na wypadek choroby: a) podział ubezpieczonych co do płci, wieku, stanu rodzinnego i zajęcia; b) notowanem ma być obecne zajęcie ubezpieczonego, od jakiego czasu znajduje się w tem zajęciu oraz jaką pracą poprzednio się zajmo-

Francuzki Babel językowy.

Mało jest narodów, wśród których znajomość języka francuzkiego byłaby tak rozpowszechnioną, jak wpośród nas; mało krajów, gdzieby do niej przykładano wagę tak wielką i tyle sobie zadawano trudu dla jej zdobycia.

Od kolebki już otaczamy dzieci nasze „rodowitemi francuzkami", bonami, sprowadzanemi ze Szwajcarji, i guwernantkami, importowanemi z Paryża, które rozkołyszą naszych jeszcze Milusińskich przyuczają do paplania francuzkiego, i radujemy się wielce, widząc, że pociechy nasze wysławiają się poprawnie, a mówią „czystym paryzkim akcentem". Nauka ta jest w wielu domach jednym z głównych działów wychowania; owszem, częstokroć stanowi ona treść jego niemal wyłączną.

Czyni się to po większej części nie w widokach korzyści, jakie osiągnąć można uprzystępniwszy sobie skarbnice myśli, w które tak bogatą jest literatura francuzka, lecz przeważnie w celu umożliwienia dzieciom późniejszych salonowych popisów; jakkolwiek bowiem otrząsliśmy się już nieco z dawnego snobbizmu, i francuszczyzna przestała być naszym „domowym językiem", to jednakże znaczna większość naszych salonów leży dotychczas jeszcze „w departamencie Niższej Sekwany", i niepodobna zapuszczać się w te strefy, nie władając „dobrze" francuzką mową... Pierwszy lepszy „*Monsieur* Piski" wyśmiałby nas, jako brusa, twierdząc, żeśmy nie otrzymali starannego wychowania.

Nawiasem mówiąc, nie jest język francuzki owym *par excellence* wykwintnym i salonowym językiem, za który go poczytujemy. Rubaszny duch galicki, który przewodniczył jego tworzeniu, wycisnął pieczęć swoją na jego obliczu; co krok można się tam spotkać ze zwrotem mowy lub wyrazem, których prostactwo i niechlujny naturalizm obraziłyby nasze poczucie przyzwoitości, gdybyśmy wyraz ten lub zwrot mowy w dosłownem znaczeniu na polskie przetłumaczyli.

Wszelakoż trudno jest walczyć z uprzedzeniem. Język francuzki jest modnym i to rozstrzyga sprawę tę ostatecznie. Stosując się do panującego obyczaju, dąży tedy każdy do tego, aby władał językiem tym, jak francuz rodowity, zachowując w wymowie „czysty akcent paryzki", poczytywany ogólnie za najlepszy—w polskim „departamencie Niższej Sekwany".

Tymczasem ów „czysty akcent paryzki", który silimy się przyswoić sobie z takim mozołem, i którym się tak pysznimy, gdy go nabędziemy, nie jest wcale dobrym akcentem francuzkim, ta zaś francuszczyzna, którą za pośrednictwem „rodowitych francuzek" nabywamy z Ollendorfa lub Laroussa, nie jest językiem francuzkim, używanym dziś przez francuzów.

Wygląda to bezwątpienia nieprawdopodobnie, ale im biegłej władamy oną francuzką mową, której się uczymy z gramatyki, im nią mówimy poprawniej, tem pewniej mogłoby nas spotkać na asfalcie paryzkim, co tam przed laty spotkać miało pewnego mandaryna, którego mowy litewskiej wyuczył ktoś, co go miał po francuzku nauczyć. Syn państwa niebieskiego błąkał się po bulwarach, nie mogąc pojąć, czem się to dzieje, że nikt jego i on nikogo nie rozumie.

To samo zresztą mogłoby się zdarzyć Racine'owi i Moliere'owi, Bossuet'owi i Fenelonowi, księciu de Saint Simon i pani de Sévigné, ba nawet Musset'owi i Lamartine'owi—język bowiem francuzki znajduje się obecnie w stanie rozkładu, pod wpływem rozczynu, jaki do niego wniosła gwara (*l'argot*), zdobywająca sobie grunt coraz szerszy nietylko w potocznej mowie, ale i w piśmiennictwie.

Rozkład ten idzie równolegle z onym fermentacyjnym procesem, który się od czasu wielkiej rewolucji w łonie francuzkiego społeczeństwa odbywa. „Nowe warstwy", wydobywając się kolejno na widownię, wyciskają piętno swe na mowie i obyczaju. Teraz przyszła kolej na robotników, na tak zwany „czwarty stan", pod którego wpływem zanieczyszcza się język mętami gwary, zaczerpniętej z fabryk, warsztatów, koszar, szynkowni, ulicy i lupanarów. Gwar tych wylicza Alfred Delvan w swoim *Dictionnaire de la langue verte* dwieście czterdzieści osiem. To samo już może dać nam wyobrażenie o olbrzymich rozmiarach tego zalewu.

Charakterystycznym zjawiskiem jest niewątpliwie owa skwapliwość, z którą wyższe stany przyswajają sobie ten nabytek, oraz pośpiech, z jakim pierwszorzędni nawet pisarze dopuszczają *argotyzmy* do zaszczytów druku. Gwara szumowin społecznych—

wał; c) zanotowanem ma być, jak dawno robotnik jest ubezpieczony; d) w razie śmierci ma być zanotowana jej przyczyna oraz trwanie choroby.

2) Co się tyczy ubezpieczenia od wypadków, te same dane oraz wymienienie rodzaju i ciężkości wypadku.

3) Notowana ma być zapłata robotnika i ilość godzin roboty.

4) Statystyka taka dla każdej oddzielnie gałęzi przemysłu zamykaną ma być co pół roku.

5) Statystyka ma być prowadzona w kantorze fabryk i sprawdzana przez właścicieli wraz z robotnikami.

Dalej wymienimy wnioski: o potrzebie budowania niewielkich domków w sąsiedztwie większych miast dla zapobieżenia przeludnieniu tych ostatnich, o ułatwieniach przejazdów kolejami dla robotników, aby dać im możność zamieszkiwania miejscowości na krańcach miasta położonych lub zamiejskich, oraz o potrzebie urządzenia na przyszłym kongresie międzynarodowym specjalnej sekcji hygieny krajów tropikalnych. Sekcja ta, powołana do życia powodzeniem prac dotyczących Indyj na kontynencie obecnym, będzie miała za przedmiot hygienę kolonij państw europejskich.

Dalej wypada przypomnieć o najważniejszych wnioskach, o których wspominaliśmy już, mianowicie o badaniu uczniów szkół ze względu na sprawę przeciążenia umysłowego, o ograniczeniu trwania oddzielnych lekcyj (do trzech kwadransy), o potrzebie donoszenia o wszystkich wypadkach chorób zakaźnych w miastach i gminach. Pokrewny temu ostatniemu jest wniosek o koniecznej potrzebie zakładania małych szpitali izolacyjnych dla chorób zakaźnych.

Z instytucyj, które przyczyniły się do uświetnienia kongresu i do pożytku z niego, wymienić należy następujące:

Przedewszystkiem rząd duński wydał w języku angielskim dla wszystkich członków kongresu (bezpłatnie) wielką książkę o stanie zdrowotności i o urządzeniach zdrowotnych królestwa duńskiego. Księga ta, opatrzona licznemi planami i rysunkami, stanowi podarunek kosztowny i niezmiernie pożyteczny dla tych, co hygienę pilniej studjują.

Instytut sanitarny Wielkiej Brytanji — względnie młoda, ale najpoważniejsza naukowo-hygieniczna instytucja w Anglji—oddał do dyspozycji członków kongresu muzeum Parkes'a. Muzeum to, noszące nazwę pierwszego profesora hygjeny w Anglji, założone zostało w r. 1876-ym przez dra W. Jenner'a i uroczyście otwarte w r. 1879-ym. Obecnie, pomimo szczupłego pomieszczenia, muzeum zawiera 1,174 okazów, dotyczących warunków życia codziennego (pokarmy, odzież, mieszkania, naczynia i aparaty domowe), oraz plany i modele urządzeń społecznych.

Ogród zoologiczny otwarty był bezpłatnie dla wszystkich członków kongresu. Niemniej królewskie Towarzystwo botaniczne (założone w r. 1839) otworzyło bramy pięknego swego ogrodu botanicznego dla obcych członków kongresu. Dodać wypada, że ogród ten jest dla publiczności zamknięty, z wyjątkiem członków Towarzystwa lub osób korzystających ze specjalnego pozwolenia (uczonych, artystów i studentów).

Wszystkie wreszcie instytucje społeczne, pracownie, szpitale itp., zwykle udzielające chętnie obcym objaśnień i pozwolenia na zwiedzanie, tembardziej ułatwiały to członkom kongresu; nietylko londyńskie zakłady sanitarne stały dla uczestników kongresu otworem, ale urządzano wycieczki specjalne do Birmingham, Cambridge itp. i łatwo każdy mógł się przekonać nietylko o dobrym stanie hygieny w Anglji, ale również o gościnności tego narodu.

W biurze kongresu rozdawano, jako podarunek, niektóre dzieła (oprócz pomienionego opisu Danji pod względem sanitarnym), nadto wszyscy członkowie otrzymali niezmiernie praktyczny przewodnik po Londynie w językach: angielskim i francuzkim wydany. Z przewodnika tego, bardzo praktycznie i dokładnie opracowanego, łatwo powziąć mogli mniej znający Londyn uczestnicy zjazdu o ogromie zadania zwiedzenia szczegółów miasta ciekawych pod względem sanitarnym.

Dość zważyć, że stolica Anglji posiada 62 szpitali publicznych (w r. 1887-ym ilość łóżek w szpitalach i infirmerjach wynosiła 23,559, a chorych w ambulatorjach przyjęto 1,585,381), że liczba towarzystw lekarskich i z medycyną pokrewnych wynosi 19; wodociągi i kanały londyńskie są to instytucje olbrzymie i rozrzucone; muzeów wielkich posiada Londyn około dwudziestu, a kto chciał zwiedzić szpital pływający dla chorób zakaźnych, o kilka godzin jazdy statkiem od stolicy odległy, oraz kaplicę i piec do palenia zwłok w Wabing, kto chciał zwiedzić targi i bydłobójnie, wentylacje gmachów publicznych i inne dzieła inżenierji sanitarnej w Londynie, długo chyba po ukończeniu kongresu zostać musiał w tej stolicy świata.

Na zakończenie wspomnimy o udziale urzędowym państw europejskich w siódmym kongresie hygienicznym i o delegatach obcych w ogólności. Następujące państwa utworzyły komitety delegacyjne: Austrja (prezes v. Hofman, członków 7), Belgja (przewodniczący Kuborn, członków 19), Danja (Lehmann, członków 8), Francja (przewodniczący: Pasteur i Brouardel, członków 50), Niemcy (przewodniczący: Hirsch, Pettenkofer, Koch, Roth, członków 28), Holandja (przewodniczący Beaufordt, członków 10), Węgry (przewodniczący: Lucacs, Fodor i Körösi, członków 23) i Włochy (przewodniczący prof. Corradi, członków 9).

Inne państwa wysłały po jednym lub po kilku delegatów, podobnież jak miasta i instytucje. Z samego Paryża wysłano kilkudziesięciu delegatów.

Ogólna liczba delegatów kongresu wynosiła około sześciuset.

J. P.

Carmen Sylva w Wenecji.

Od dni kilkunastu telegramy roznoszą po świecie niepokojące biuletyny o stanie zdrowia królowej rumuńskiej Elżbiety, bawiącej obecnie w Wenecji w towarzystwie panny Vacarescu.

Sprawa tej ostatniej, skutkiem uporu królowej, dotąd niezałatwiona.

Carmen Sylva, jak donoszą z Bukaresztu, czując się znacznie gorzej, listownie wezwała męża do Wenecji, zapewniając, iż nie spotka na drodze swojej panny Vacarescu. Ztąd powstała pogłoska, jakoby niedoszła narzeczona ks. Ferdynanda opuściła Włochy.

Po otrzymaniu listu królowej, król Karol dni parę pozostawał w niepewności, jaką dać nań odpowiedź. Wezwał nawet w d. 25-ym z. m. do Sinaja wszystkich ministrów niekorzystających z urlopu i poufną z nimi odbył naradę.

Następnego dnia stawił się w pałacu królewskim jenerał Florescu i jako prezes ministrów upraszał króla, aby pozostał w kraju, ustęp bowiem listu królowej, odnoszący się do zerwania stosunków z panną Vacarescu, niedość brzmiał jasno, kategorycznie. Jenerał domagał się nadto usunięcia ze stanowiska posła rumuńskiego w Rzymie Jenachitza Vacarescu, ojca panny, a to na zasadzie, iż działał wbrew woli królewskiej.

Odwołanie to nastąpiło wszakże już wcześniej, tak, że poseł tego samego dnia wieczorem stawił się w Sinaja i tu na rozkaz króla, aby niezwłocznie odwołał córkę od boku królowej, tłumaczył się wyjaśnieniem, iż nie jest w stanie uczynić tego, córka jego bowiem jest pełnoletnią i sama osobą swoją rozrządza.

Wkrótce wszakże spodziewają się rozstrzygnięcia sprawy ostatecznego, gabinet nawet przedstawić miał królowi życzenie, aby skoro tylko choroba królowej pozwoli na to, bezzwłocznie wróciła do kraju. Król życzenie to podobno uwzględnił i telegrafował do żony, nakazując jej jaknajrychlejszy powrót.

Jenachitza Vacarescu ze swej strony następujące złożył oświadczenie jednemu z dziennikarzy w Bukareszcie:

„Sam prosiłem króla, aby nie zezwalał na wyjazd córki mojej z królową do Włoch, po wyjeździe tej ostatniej porzucić nawet miała dwór ze wszystkiem. W parę dni później dowiedziałem się, iż królowa domagała się koniecznie towarzystwa córki mojej, a król życzeniu temu zadośćuczynił ze względu na zdrowie żony. W sprawie tej następnie postanowiono, abym jednocześnie z królem udał się do Wenecji i córkę z miasta wywiózł. Król jednak zwlekał wyjazd swój z dnia na dzień, tak, iż w końcu sam nad laguny udać się musiałem.

Królowa w Wenecji przyjęła mnie jaknajgorzej, córki mojej uwolnić nie chciała, a gdym się powołał na prawa moje ojcowskie, poprostu wskazała mi drzwi. Ze swej strony córka moja uważa za stosowne, ze względu na stan zdrowia królowej Elżbiety, nie opuszczać jej."

Dr. Theodori, wysyłany przed kilkoma dniami do Wenecji dla naocznego zbadania zdrowia Carmen Sylvy, niepocieszające przywiózł ze sobą wiadomości do Bukaresztu. Prawa ręka i prawa noga porażone, stan zaś ogólny z dnia na dzień coraz niepomyślniejszy.

Królowę przenoszą w fotelu z miejsca na miejsce, o własnej sile poruszać się bowiem nie może. Astma prawie że jej mówić nie dozwala; podobno nawet i władze umysłowe dotknięte.

W tych warunkach nic dziwnego, iż wyjazd panny Vacarescu, serdecznej przyjaciółki Carmen Sylwy, staje się niemożliwym.

(=)

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wczesne nadsyłanie przedpłaty na kwartał następny, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma.

de la sainte canaille (nowe warstwy same sobie nadają ten epitet) stała się dziś modną we Francji, tak jak niegdyś muzyka Offenbacha. Rzekłoby się, iż chodzi tu o uczczenie w motłochu nowego władzcy, o przypochlebienie mu się przez naśladowanie jego sposobu mówienia i obyczaju, a zarazem o zerwanie wszystkich pęt i sponiewieranie tego, co uświęciła tradycja, jako przyzwoite, dobre, piękne i godne poszanowania.

Krzewicielami tej *frondy* są, oprócz ludowych teatrów, kawiarni uprawiających szansonetkę i pism specjalnie wydawanych dla robotniczej warstwy, także i bulwarowe dzienniki, jak: *Petit Journal* i *Echo de Paris*, ba nawet *Figaro*, *Gaulois*, *Voltaire*, *Gil Blas* i t. d. Do nich przyłączają się *Journal Amusant*, *Vie Parisienne* i liczne inne tygodniki, które „fanfaronując uliczną gwarę", uprawiają rodzaj „rynsztokowego dandyzmu", jak powiedział zmarły już dziś komunard Jules Vallés, mówiąc o kronikach Emila Bergerat, drukowanych przed laty w *Voltairze*.

Pierwszemi skrzypkami w tej orkiestrze są oczywiście naturaliści: Emil Zola ze swoimi uczniami, których powieści, osnute przeważnie na tle życia najniższych warstw społecznych, pominąwszy już treść samą, robią pod względem językowym wrażenie czegoś zdziczałego, zwyrodniałego i jakby wypaczonego z umysłu, a chełpiącego się swoją brzydotą.

Niezawodna rzecz—iż jak to nie bez słuszności podnoszą rzecznicy tego zwrotu—argotyzmy wnoszą w język posługujących się niemi pisarzy, jako pierwiastek dodatni pewną siłę, szczerość, a często nawet malowniczość, któreby się osiągnąć nie dały za pomocą dawnych, słabych, zbyt wyszukanych i bezbarwnych wyrazów. Wszelakoż jeśli się zważy, iż niemal zawsze siła ta posuwa się do prostactwa, że się z ową szczerością łączy cynizm, a z malowniczością sprośność wyuzdana, wtedy wątpliwą nam się okaże korzyść, jakąby mógł język odnieść z tego zasiłku, zwłaszcza, iż najpierwszorzędniejsi pisarze przyswajają z gwary właśnie to, co nie zasługuje wcale na przyswojenie.

Niewątpliwym za to jest wpływ ujemny, jaki to rozpasanie języka wywrzeć musi na pojęcia i obyczaje; istnieje bowiem pomiędzy duchem narodu a jego mową łączność nierozerwalna, i jeżeli język kształtuje się pod wpływem pojęć wytwarzających się w narodzie, to z drugiej strony popularyzuje on te pojęcia wpośród ogółu i wpływa na jego sposób myślenia, a tem samem urabia ducha narodu na swój obraz i podobieństwo.

Samo już znaczenie, do którego we Francji doszła dziś gwara nieokrzesanego motłochu jest niewątpliwem znamieniem jej upadku. Niepodobna sobie wyobrazić człowieka wyższego umysłem, posługującego się prostackim językiem, ani też uczciwej kobiety mówiącej sprośne wyrazy. Więc też trudno uwierzyć, żeby francuzi zachowali nadal w świecie cywilizowanym swoje przodujące stanowisko, jeżeliby się panowanie gwary utrwalić miało wpośród nich.

Ku temu jednak zdaje się zmierzać prąd, który obecnie we Francji panuje. „*Encanailler sa phrase, avoir du populo dans le style*"—takiem jest dążenie młodego pisarskiego pokolenia. Bluźniąc starym bogom z wysokości środopostnego rydwanu i dmuchając dymem z fajki robotnika pod nos *aux embêteurs* (t. j. tym którzy nie przyklaskują temu rozpasaniu), kankanują oni w tej sarabandzie *comme un titi qui ébauche sur les mains, dans un cavalier seul, le pas de la grenouille en mal d'enfant*" (Jules Vallés w przedmowie do kronik Emila Bergerat).

Porównałem wyżej popularność, jakiej dziś we Francji zażywa gwara z popularnością, którą się niegdyś cieszyła muzyka Offenbacha. Porównanie to dałoby się prowadzić dalej jeszcze; ten sam pierwiastek rozkładowy tkwi bowiem tu i tam. Ta sama nienawiść i pogarda przeszłości, to samo pomiatanie dawnych wierzeń i umiłowań, to samo lekceważenie tego, co było sławą i wielkością jest źródłem powodzenia jednej i drugiej. Nie, stanowczo patrzymy obecnie na koniec dawnej Francji. Teraz się dom wymiata po nieboszczyku!

Więc też słusznie nazwał Jules Vallés Bergerata, jednego z najwybitniejszych „fanfaronów gwary", bezwiednym komunardem—*communard sans le vouloir*—nowatorowie ci bowiem prowadzą dalej rozkładowe dzieło komuny i wstępują w ślady Courbeta, który obalił kolumnę Vendôme, pomnik chwały dawnej Francji. Co z tego wyniknie i czy gwara uliczna, owa według Wiktoryna Sardou—„francuzczyzna przyszłości"—zastąpi w krótkim już czasie coraz bardziej zaniedbywany język francuzki (akademicki), jak to utrzymuje znany lingwista Francisque Michel, to pokaże dopiero przyszły czas. Cokolwiekbądź pewną jest rzeczą, że francuzi składają obecnie dowód herostratyzmu, którego przykładu napróżnobyśmy szukali w dziejach świata.

(*D. n.*) *Włodzimierz Zagórski.*

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

= *Graždanin* dowiaduje się, iż znów w sferach decydujących postawiona została na porządku dziennym kwestja żebractwa. Według statystyki urzędowej, liczba żebraków wynosi w obrębie państwa przeszło 300,000 osób. Towarzystw dobroczynności istnieje w państwie 641, a przytułków dla biednych 1,515.

= *Mosk. wied.* donoszą, iż ministerjum finansów odrzuciło wszelkie petycje ziemian o powiększeniu dla niektórych miejscowości procentu domieszki żyta w pszenicy.

= Dzienniki petersburskie donoszą, iż ministerjum dóbr państwa w dalszym ciągu gromadzi dane, tyczące się powodów nieudawania się dostaw prywatnych zboża dla intendentury wojskowej.

= Dzienniki petersburskie podają w formie pogłoski, iż w Petersburgu organizuje się towarzystwo z udziałem kapitalistów zagranicznych, które ofiarować zamierza usługi swoje rządowi w sprawie budowy dawniej już projektowanych linij kolei.

= Dzienniki petersburskie przytaczają następujące szczegóły o projekcie utworzenia kasy rządowej asekurowania robotników fabrycznych od wypadków. Kasa asekuruje obowiązkowo robotników w fabrykach, zakładach przemysłowych i rzemieślniczych, zajmujących przynajmniej dziesięciu ludzi. Wnoszenie składek asekuracyjnych należy do właścicieli zakładów. Prawa do emerytury pozyskują robotnicy, którzy stali się niezdolnymi do pracy wskutek nieszczęśliwych wypadków. Wdowy po robotnikach otrzymywać będą 50% zarobku dziennego robotnika; dzieci do pełnoletności 12—20% wzmiankowanego przeciętnego zarobku ojca. Projekt wniesiony został przez p. ministra finansów do rady państwa.

= Dla uchronienia rolników od szkód, jakie mogą być im wyrządzane na polach i łąkach, projektowane jest zaprowadzenie w Królestwie Polskiem instytucji stróżów polowych na wzór tego rodzaju urządzenia, istniejącego już w Cesarstwie. Każdy posiadacz większej własności, pragnąc mieć własnego stróża polowego, może go dowolnie wybrać zpośród znanych sobie ludzi, przestrzegając wszakżeby wybrany stróż był wzorowej konduity i nie miał nigdy osobistych zatargów, w przeciwnym bowiem razie władza powiatowa, od której to zależy, nie zatwierdzi kandydata na stanowisku. Urzędowe zatwierdzenie przez naczelnika powiatu nominacji, oraz znaku noszonego na piersiach w postaci odpowiedniej formy blachy, daje te przywileje, że stróż polowy, schwytawszy szkodnika, może występować w charakterze oskarżyciela bez powoływania się na świadków, kara za obrazę stróża jest wymierzaną, jakby za obrazę przedstawiciela policji. W Królestwie Polskiem ma być wprowadzone jeszcze i to udogodnienie, że przy mniejszych rozmiarach własności ziemskiej kilku naraz obywateli lub gromada włościańska będzie mogła trzymać jednego stróża.

= *Berliner Börsen Courrier* pisze pod d. 1-ym b. m., iż od pewnego czasu obiegają wciąż na giełdach pogłoski o pertraktacjach w przedmiocie wypuszczenia nowej pożyczki russkiej w Paryżu, które za każdym razem znajdują zaprzeczenie w Paryżu lub w Petersburgu. Dziś twierdzono również z pewnością, iż wczoraj dokonana została umowa w Paryżu pomiędzy rządem russkim i domami Ed. Hoskier et comp., *Crédit Lyonnais* i *Banque de Paris et des Pays-Bas*, szczegółów jednakże, dotyczących wysokości pożyczki i jej oprocentowania, nie wymieniono. Z innej strony, mianowicie ze strony domów, obznajmionych doskonale ze stosunkami russkiemi, w wiarogodność tej pogłoski wątpiono bardzo, a w każdym razie twierdzono, iż wiadomość ta jest przedwczesną.

= Komisarze cyrkułowi otrzymali polecenie wyjaśnić osobom, zgłaszającym się do nich ze skargami na zepsute bruki, chodniki i mostki, że w tym przedmiocie należy się zwracać do magistratu, a nie do policji, gdyż nie w jej rozporządzeniu, tylko w zawiadywaniu magistratu pozostają fundusze i środki techniczne dla brukowania ulic, urządzania chodników i mostów, oraz dla wszelkich reparacyj.

= Według sprawozdania z 10-ciu stacyj miejskich bezpłatnego szczepienia ospy ochronnej, dokonano od 30-go kwietnia do czasu zamknięcia, tj. d. 18-go sierpnia r. b., 3363 szczepień, a w tej liczbie 206 rewakcynacyj; najwięcej szczepień, bo 235, było w cyrkule powązkowskim, najmniej zaś, a mianowicie tylko 21, w cyrkule łazienkowskim.

= Zauważono, że na ulicy Długiej i innych przed domami są pozostawione dość głębokie, otoczone brukiem, doły, po wyjętych uschłych drzewach, co nietylko sprawia niemiły widok, lecz nadto czyni i komunikację niebezpieczną. Wskutek tego polecono komisarzom zobowiązać właścicieli domów, aby ściśle stosowali się do ogłoszonych przepisów o sadzeniu i utrzymywaniu drzew i bezwarunkowo w miejsce uschniętych zasadzili nowe, do czasu zanim to nastąpi, doły należy natychmiast równo z powierzchnią ulicy zasypać.

= Nie zależnie od wydanego w tych dniach rozporządzenia, aby właściciele nieruchomości w przyłączonych do miasta dzielnicach: Szmulowizny, Nowej Pragi, Targówka i Kamionka, stosowali się jak najściślej do przepisów budowlanych w Warszawie obowiązujących, ma być wydelegowaną specjalna komisja celem dokładnego obejrzenia istniejących obecnie tam budynków i przekonania się o ile one odpowiadają warunkom sanitarnym, oraz bezpieczeństwa ogniowego. Zadaniem komisji będzie wskazać szczegółowo wszelkie ujemne strony i braki z przedstawieniem opinji, co należy uczynić, aby te wadliwości usunąć. W razie znalezienia budynku w całości nie odpowiadającego bezpieczeństwu na wypadek pożaru, właściciel otrzyma termin prekluzyjny, do którego będzie obowiązany taki budynek usunąć

= Rząd gubernjalny wydał następującym właścicielom posesyj pozwolenia, a mianowicie: Hornerowi przy ul. Marszałkowskiej nr. 1582 na budowę domu murowanego; przy ul. Gęsiej nr. 2289A na budowę dwupiętrowej kamienicy; pod nrem 1094 przy ulicy Ciepłej na budowę dwupiętrowej oficyny; pod nrem 6-ym przy ul. Kawęczyńskiej na budowę oficyny dwupiętrowej; przy ul. Brackiej nr. 1586 na budowę trzypiętrowej oficyny; pod nrem 1754 przy ul. Nowomiejskiej na budowę trzypiętrowej oficyny; pod nrem 175-ym przy ul. Szmulowskiej na budowę oficyny dwupiętrowej; przy ul. Furmańskiej nr. 2702 na budowę oficyny parterowej i przy ul. Piwnej nr. 113 na nadbudowę drugiego piętra na oficynie murowanej.

= W szeregu środków zapobiegawczych konkurencji furmanów, utrzymujących omnibusy i bryki do przewozu podróżnych po traktach pocztowych, z poczthalterjami utrzymującemi dyliżanse, ma być wyjednane rozporządzenie, aby w Warszawie i we wszystkich miastach gubernjalnych Królestwa Polskiego nie przepuszczać przez rogatki z miasta na trakty i odwrotnie omnibusów i bryk furmańskich, w samem zaś mieście żeby zabroniono urządzać postojów tych wehikułów do gromadzenia pasażerów. Czynną pomoc celem ukrócenia nadużycia mają nieść władze gminne, na których terytorjum szosy przechodzą, wreszcie straż drogowa, t. j. dozorcy i dróżnicy szosowi.

= Zarząd kolei wiedeńskiej polecił naczelnikom wszystkich wydziałów przedstawić na dzień 1 września projekty budżetu osobistego na r. p., zaś na dzień 20-ty tegoż miesiąca projekty budżetu rzeczowego. W ogólności nowy etat ma być utrzymany w granicach rzeczywistych wydatków r. b. Niektóre jednak pozycje, jak np. płace niższych urzędników biurowych, mają być, jak słyszeliśmy, w miarę możności podwyższone.

= Ponieważ komisja, kierująca budową nowego dworca pasażerskiego dla kolei wiedeńskiej, oświadczyła się za zupełnem usunięciem dotychczasowej stacji pasażerskiej, przeto opracowany w tych czasach zostanie plan czasowej budowli drewnianej, mieszczącej najkonieczniejsze sale pasażerskie, bufet, kasy biletowe i ekspedycje bagażów, która to budowla istnieć będzie od wiosny r. p. do czasu ukończenia budowy nowego dworca. Roboty przy nim, dla pośpiechu, prowadzone będą dniem i nocą, aby przed nadejściem zimy gotową już była część najpotrzebniejszych sal pasażerskich i ekspedycyjnych. Rozbiórka starego dworca rozpocznie się pod koniec zimy.

= Ekspedytor głównego pocztamtu warszawskiego radzca kolegjalny Mierzejewski po wysłużeniu emerytury otrzymał dymisję na własne żądanie.

= Utalentowany nowelista, p. Juljan Łętowski, wyjechał na czas dłuższy za granicę.

= W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: rz. r. st. Stachowicz z Płocka i naczelnik łódzkiej dyrekcji naukowej Abramowicz z Łodzi; wyjechali zaś: gubernator siedlecki Sabbotkin do Siedlec, wicegubernator radomski baron Bukshewden do Radomia, naczelnik robót kolei nadnarwiańskiej Wiaziemski do Białegostoku i rz. r. st. Waszkiewicz do Petersburga.

= Z teatru i muzyki.

* Teatr Letni wystąpi jutro z niegraną od dłuższego czasu wyborną komedją Fredry „Wielki człowiek do małych interesów".

* Zamiast „Żołnierza królowej Madagaskaru", teatr Nowy daje jutro „Ptasznika z Tyrolu" z panną Babińską w roli Gagi.

„Ptasznik" z udziałem pomienionej artystki grany będzie jeszcze tylko parę razy, od poniedziałku bowiem rozpoczną się w teatrze Wielkim próby wieczorowe z opery „Królowej Saby", w wystawieniu której panna Babińska uczestniczy.

* W program widowiska, mającego zainaugurować teatr Wielki, wchodzi między innemi komedja Fredry „Pan Benet".

* P. Bolesławski, zdolny artysta scen prowincjonalnych, debiutować ma w przyszłym tygodniu na scenie teatru Letniego, jako Franciszek w „Zbójcach" Szylera.

* Dzisiaj w teatrze Letnim „Roznosicielka chleba", a w Nowym „Ptasznik z Tyrolu".

* W niedzielę i wczoraj dyrekcja opery egzaminowała kandydatów do chórów operowych.

Rezultatem prób było przyjęcie kilku nowych chórzystów i chórzystek.

* Wczorajszego wieczora na przedstawieniach w teatrach znajdowało się osób: Letnim 604, Nowym 649; w teatrzykach ogródkowych: Eldorado 67, Wodewilu 64; w Belle-vue 434.

= Kościół św. Aleksandra.

Rozpoczęte przed dwoma miesiącami roboty przy wykończaniu drugiej części kościoła św. Aleksandra znacznie postępują.

Obecnie, oprócz mniejszych robót zewnętrznych murarskich, oraz kamieniarskich przy cokółach i układaniu głównych schodów marmurowych, roboty wewnętrzne po wykończeniu tynków drugiej kopuły zwrócone zostały na wyprawianie pierwszej kopuły.

Wogóle komitet budowy, pomimo braku funduszów, czyni możliwe starania, ażeby fronton jeszcze w r. b., a cała świątynia w r. p. były zupełnie wykończone.

= Pociąg dla letników.

Z powodu projektowanego zniesienia nocnego pociągu dla letników na kolei wiedeńskiej, a wysyłania w to miejsce takiegoż pociągu na przestrzeni Warszawa-Skierniewice o godz. 3-ej po południu, grono interesowanych letników podaje nam kilka uwag.

Zaznaczają oni, że na letnich mieszkaniach bawią przeważnie rozmaici urzędnicy różnych instytucyj, kończący w biurach swoje czynności o godzinie 3-ej i 4-ej po południu.

Pierwsi z nich wyjeżdżają obecnie pociągiem kurjerskim o 3-ej m. 35, drudzy zabierają się pociągiem o 6-ej m. 35.

Gdyby więc specjalny pociąg dla letników wychodził z Warszawy o godzinie 3-ej po południu, a kurjerski, mający wychodzić o 4½ po południu, zabierał tylko pasażerów do Skierniewic, to w takim razie obydwa powyższe pociągi, jakkolwiek z różnych przyczyn, byłyby dla nich niedostępne.

Z pierwszego pociągu nie mogliby korzystać, wychodząc z biur o 3-ej, a z drugiego w razie zamieszkiwania przed Skierniewicami.

Interesowani więc letnicy wyrażają nadzieję, iż zarząd kolei wiedeńskiej, w razie opóźnienia kurjerskiego, pociąg spacerowy wysyłać będzie najwcześniej o 3½ po południu.

Byłoby także do życzenia, aby i pociąg kurjerski zabierał, tak jak i dzisiaj letników do stacyj pośrednich przed Skierniewicami, co byłoby dogodnem dla osób, chcących wyjeżdżać z Warszawy o godzinie 4-ej i pół.

= Zabytki.

Dyrektor mennicy paryzkiej w tych dniach nadesłał znanemu archeologowi, d-rowi Rewolińskiemu w Radomiu, kilka sztuk liczmanów do gry z herbami i monogramami Marji Leszczyńskiej.

Nadesłane żetony nie są nigdzie opisane, a wybite są stemplem znalezionym w mennicy paryzkiej.

= Kapelusze w teatrach.

Zbliża się już termin inauguracji nowej sali teatru Wielkiego, w którym zaprowadzono mnóstwo ulepszeń, stawiających go na równi z najpierwszemi scenami Europy.

Aby te ulepszenia mogły być kompletne, wznawiamy tylokrotnie poruszaną kwestję zdejmowania przez panie kapeluszy.

Wszak w wielu bardzo teatrach zagranicznych obowiązuje przepis, wzbraniający siedzenia w kapeluszu w teatrze.

Czyż więc i u nas nie dałoby się podobnego przepisu zastosować!

Teraz byłaby najodpowiedniejsza pora.

Jeżeli wszakże będzie pozostawioną swoboda noszenia kapeluszy podczas widowisk, wypadałoby poinformować woźnych z kontramarkarni, aby nie uchylali się w żadnym razie od przyjmowania z innemi rzeczami i nakryć głowy.

W tym względzie potrzebne jest pewne wyjaśnienie, nie dalej bowiem jak onegdaj w teatrze Letnim

od pań K. i M. nie przyjęto w kontramarkarni kapeluszy.

— Nie mamy na to miejsca—brzmiała odpowiedź woźnych.

W wygodnych kontramarkarniach teatru Wielkiego braku odpowiednich miejsc na damskie kapelusze obawiać się nie należy.

= Na schyłku.

Nareszcie doczekaliśmy się szeregu pięknych i pogodnych dni u schyłku lata.

Wypadło to w chwili obowiązkowego powrotu z letnich siedzib wielu rodzin, których dzieci idą teraz do szkół.

Kto jednak może, przedłuża pobyt na wilegjaturze, aby pomimo o wiele krótszych dni, a dłuższych wieczorów użyć świeżego powietrza.

Biuletyny meteorologiczne przepowiadają, że cały wrzesień będzie ciepły i pogodny...

= Wygrany zakład.

W dniu wczorajszym w porze południowej został rozegrany zakład pływacki.

Pan M. w gronie znajomych oświadczył, że bez odpoczynku potrafi przepłynąć dwa razy szerokość Wisły, t. j. od Solca na Saską Kępę i z powrotem.

Oświadczenie to przyjęto za samochwalczą brawurę, lecz gdy p. M. zaproponował zakład, przyjmując dowolne stawki, zgłosiło się sporo amatorów.

Ogółem złożono 256 rs., więc i p. M. złożył podobną sumę.

Dzielny pływak zakład wygrał i to bez nadzwyczajnego wysiłku.

Niezwykłemu popisowi pływackiemu przyglądało się kilkadziesiąt osób.

= Dziwak.

W tych dniach zmarł na Czystem Józef Łopuszewski, starzec, liczący 89 lat wieku.

Pełnił on od wielu lat skromne obowiązki stróża ogrodowego i, pomimo sędziwego wieku, odznaczał się wielką siłą fizyczną, a swoją postawą atletyczną odstraszał złodziei.

Łopuszewski niewiadomo z jakich powodów, a najprawdopodobniej z dziwactwa, wywołanego znacznemi wstrząśnieniami moralnemi, wyszedł oddawna już ze sfery, do której z wykształcenia należał.

Był to wychowaniec kijowskiego uniwersytetu i posiadał stopień naukowy kandydata nauk matematycznych.

Przeszłość dziwaka nie jest nam znana, wiadomo tylko, że przed śmiercią złożył na ręce księdza K. swój dyplom uniwersytecki, oraz kilka klejnotów rodzinnych, prosząc o odesłanie wszystkiego synowcowi, właścicielowi dóbr w gub. smoleńskiej.

Życzeniu starca ks. K. zadosyć uczynił.

= Z ulicy.

Na Nowej Pradze w domu pod № 38-ym przy ul. Stalowej, przy rozbiórce budynku po fabryce wyrobów stalowych, wypadła z okna rama żelazna i przygniotła murarza, Andrzeja Witkowskiego, który poniósł silne obrażenie głowy i pleców.

Po udzieleniu pomocy na miejscu, poszwankowanego odesłano na kurację do szpitala praskiego.

= Pożar.

Wczorajszego wieczora przy ul. Wróblej w domu pod № 3-im zapaliły się sadze w kominie.

Pożar ugasili sami mieszkańcy.

Z teatrzyków.

Ilustrator muzyczny całego cyklu sztuk Szobera, autor muzyki baletowej do „Pana Twardowskiego" i „Meluzyny", p. Adolf Sonnenfeld, owładnięty widocznie został myślą napisania utworu w nowszym stylu operetkowym.

Wobec powodzenia, jakiem się wogóle udatniejsze płody muzy wesołej cieszą, rzecz to naturalna, zwłaszcza, że muzyk ten posiada niepospolitą łatwość we władaniu przyborem technicznym. Ale, oprócz podobnej szczerej chęci, trzeba jeszcze mieć coś więcej!

Zkąd tu dostać libreta, które posłużyćby mogło za rusztowanie do muzycznej tkanki? Wobec niepłodności, raczej zaś wobec nikłej mizeroty dramatycznych zachcianek miejscowych, pan Sonnenfeld zwrócił się do źródła germańskiego. Niestety, „Pentasilea" dr. Winternitza, która na wczorajszem przedstawieniu przez siły teatru łódzkiego w Bellevue zaopatrzono w tytuł „Wesele Pompea", okazała się lepianką tak bezdarną, niedorzeczną, że doprawdy dziwić się należy tej nieopatrzności, z jaką kompozytor zabrał się do muzycznego traktowania podobnego bzdurstwa.

Włożył zaś w tę „operetkę" pracy niemało, pracy godnej lepszego losu, gdyż przejętej w niejednym epizodzie pewną iskierką artyzmu szlachetniejszego, unikającego zbyt pospolitego szablonu. Ujawnia się to przedewszystkiem w traktowaniu szaty orkiestrowej, która wogóle mieni się barwnością umiejętnie używanego kolorytu, w kilku zaś momentach zadziwia swem minjaturowem wykończeniem i pomysłowością.

Po za szeregiem arcyobfitym polek, walców i marszów (starczyłoby tego conajmniej na dwie operetki) kompozytor uderzył niejednokrotnie i w strunę liryczną, dając kilka pieśni wykończonych poważnie.

Udatna wcale ilustracja muzyczna nie jest jednak w stanie pokryć braków pseudodramatycznej fabuły, rozwadniającej w potoku płaskich konceptów, pomysł przebrania młodego *quasi* chłopca Paola (pani Bronikowska!) za dziewczynę, w której rozkochał się rywal Benvenuta Celliniego (p. Jarszewski) stary i wielce naiwny signor Pompeo (p. Winkler), zarządzający mennicą w Rzymie.

Około tej osi plącze się spora gromadka figur pobocznych, stanowiących zwykłą przypadłość operetkową, niemających jednak pomiędzy sobą najmniejszego, usprawiedliwionego związku. Mamy więc i parę miłosną, i starą, wielce pretensjonalną gospodynię Benvenuta; wszędobylskiego doktora Sassafrassa itd.

Jakby w przeddzień uroczystości jubileuszowej, Benvenuto śpiewa kuplety na cześć Kolumba, przebiera się zaś wraz z całą kolonją artystyczną za indjan, wytwarzając najrozmaitsze szopki gwoli urozmaicenia majaczeń libretta.

Do tego dodać należy i tę wielce charakterystyczną okoliczność, że operetka, wypróbowana pod względem muzycznym z widoczną starannością, w recytowanem słowie zdradzała co chwila brak odpowiedniego przygotowania; biedny sufler napracował się wczoraj niemało!

Żal nam prawdziwie pracy p. Sonnenfelda, który w „Weselu Pompea" może mieć materjał do kilku operetek. Oby mu się tylko lepiej poszczęściło w wyborze tekstu, który i w operetce gra niewątpliwie rolę niepoślednią.

St. Ciech

NOTATNIK TERMINOWY.

— Kolej terespolska zawiadamia, iż opłata na przewóz otrąb wszelkich w pełnych ładunkach wagonowych ze wszystkich stacyj kolei russkich w komunikacjach bezpośrednich wewnętrznych obliczana będzie według formuły, ustanowionej dla transportów zbożowych, z potrąceniem 50%, lecz nie niżej jak po $^{1}/_{100}$ kop. od puda i wiorsty.

— Bagaże i przedmioty, zagubione lub zostawione na stacjach kolei wiedeńskiej przez pasażerów, oraz towary, przybyłe po d. 31-szy maja, a dotychczas nieodebrane, będą sprzedane przez licytację publiczną w magazynie towarowym na stacji Warszawa w d. 26-go października i następnych.

— D. 8-go września, w okręgowym zarządzie intendentury okręgu warszawskiego, odbędą się licytacje na dostawę prowjantu dla wojska od października do końca r. b., a mianowicie: w gubernji siedleckiej: do Garwolina, Łaskarzewa, Osiecka, Żelechowa i Parysowa; w gubernji płockiej: do Chrapotnia, Skrwilna, Hojska, Sierpca, Kosemina, Bieżunia, Poniatowa, Przyradzia i Jonne.

W teatrze Wielkim.

Za dni niewiele nastąpi otwarcie dla publiczności nowo odrestaurowanego i powiększonego teatru Wielkiego.

Ponieważ w nowej sali dawane będą rozmaitego rodzaju widowiska, a dawne ceny biletów nie odpowiadały już kosztom, jakie dyrekcja teatrów ponosi na urządzanie widowisk, zwłaszcza operowych, okazała się potrzeba zreformowania cen dotychczasowych, co też obecnie już nastąpiło i nowoproponowane ceny zostały przez właściwą władzę zatwierdzone.

Otóż ceny biletów mają być trojakie: jedne na przedstawienia dramatyczne, inne na zwykłe widowiska operowe i nareszcie inne jeszcze na widowiska wyjątkowe, t. j. takie, w których będą brały udział przyjezdne gwiazdy artystyczne.

Widowiska baletowe zaliczone są do kategorji pierwszej, t. j. ceny biletów będą takie same, jak na przedstawienia dramatyczne i w wyjątkowych tylko wypadkach mogą być podwyższane.

W końcu nowy regulamin zastrzega, że dyrekcji w żadnym wypadku nie służy prawo podwyższania cen po nad normę ustanowioną dla widowisk trzeciej kategorji, tj. na gościnne występy znakomitości artystycznych.

Ceny kategorji pierwszej, t. j. na przedstawienia dramatyczne, są następujące:

Loże parterowe rs. 8 kop. 20, *bel etage* rs. 10 kop. 20, z gabinetami rs. 12 kop. 20; drugiego piętra rs. 6 kop. 20 i rs. 8 kop. 30; trzeciego piętra rs. 5 kop. 20.

Krzesła: 1-szy rząd rs. 3 kop. 55, 2, i 3-ci rs. 3 kop. 5; 4 do 6-go rs. 2 kop. 55; od 7 do 10-go rs. 2 kop. 5 i od 11 do 14 po rs. 1 kop. 55.

Balkon: 1-szy rząd rs. 1 kop. 55; 2-gi—rs. 1 kop. 5; 3 i 4-ty kop. 80.

Galerja 2-go piętra: 1-szy rząd kop. 80; miejsca środkowe w rzędach 2, 3 i 4-ym kop. 65, boczne rzędów 2 i 3-go kop. 45; zaś 4-go kop. 35.

Galerja 3-go piętra: 1-szy rząd, miejsca środkowe 2, 3 i 4-go rzędu, oraz boczne 2-go rzędu kop. 45; boczne miejsca w rzędzie 3-im kop. 35 i w 4-tym kop. 25.

Przedstawienia operowe:

Loże parterowe rs. 9 kop. 20, *bel etage* rs. 12 kop. 20, z gabinetami rs. 15 kop. 30; drugie piętro rs. 7 kop. 20, literowe rs. 10 kop. 30; trzecie piętro rs. 6 kop. 30.

Krzesła: rząd 1-szy rs. 4 kop. 5; rzędy 2 i 3-ci rs. 3 kop. 55; rzędy 4 do 6-go rs. 3 kop. 5; 7 do 10-go rs. 2 kop. 55; 11 do 14-go rs. 2 kop. 5.

Balkon: rząd 1-szy rs. 2 kop. 5; 2-gi rs. 1 kop. 55; 3-ci i 4-ty rs. 1 kop. 30.

Galerja drugiego piętra: rząd pierwszy rs. 1 k. 5; środkowe miejsca w rzędach 2-im, 3-im i 4-tym 80 kop.; boczne miejsca w rzędzie 2-im kop. 65; w 3-im kop. 55 i w 4-ym kop. 45.

Galerja trzeciego piętra: rząd 1-szy kop. 55; środkowe miejsca w rzędach: 2-im, 3-im i 4-ym kop. 45; boczne w rzędzie 3-im kop. 45 i w 4-tym kop. 35.

Na przedstawienia wyjątkowe:

Loże parterowe rs. 12 kop. 20; *bel etage* rs. 16 kop. 20; z gabinetami rs. 18 kop. 30; drugie piętro rs. 10 kop. 20; literowe rs. 12 kop. 30; trzecie piętro rs. 8 kop. 30.

Krzesła: rząd 1-szy rs. 5 kop. 5, drugi i trzeci rs. 4 kop. 5; 4-ty do 6-go rs. 3 kop. 55; 7-my do 10-go rs. 3 kop. 5 i 11-ty do 14-go rs 2 kop. 55.

Balkon: rząd 1-szy rs. 3 kop. 5; drugi rs. 2 k. 80; 3-ci i 4-ty rs. 2 kop. 55.

Galerja drugiego piętra: rząd 1-szy rs. 1 kop. 55; miejsca środkowe w rzędach: 2-im, 3-im i 4-ym rs. 1 kop. 5; miejsca boczne drugiego rzędu kop. 80; 3-go kop. 65 i 4-go kop. 55.

Galerja trzeciego piętra: pierwszy rząd rs. 1 kop. 5, środkowe miejsca w rzędach 2, 3 i 4-ym kop. 80, miejsca boczne drugiego rzędu kop. 65, 3-go kop. 55 i 4-go kop. 45.

Normalna liczba widzów oznaczoną została na cztery osoby, że jednak loże są dość obszerne, nabywcy więc mogą korzystać z nich w sześć osób, za odpowiednią dopłatą od każdej osoby po nad normę znajdujących się w loży. Lożmajstrowie będą w tym celu zaopatrzeni w książeczki z biletami dodatkowemi, od których też bilety te nabywać należy.

Nadto w nowym teatrze wprowadzoną będzie nowość, mianowicie dyrekcja teatrów będzie dostarczała widzom lornetek do użytku bezpłatnie. Na każdą lożę będą dawane dwie lornety aluminiowe, lekkie. Takież same perspektywy otrzymywać będą widzowie pierwszych rzędów krzeseł, dla reszty zaś widzów na miejscach numerowanych będą lornety zwyczajne.

K. W.

ZE ŚWIATA.

× **Z Krakowa** donosi nasz korespondent pod d. 2-im b. m.: Jak już doniosłem, automedoni tutejsi z imponującą solidarnością odmówili usług swoich publiczności i od rana ani jeden nie pojawił się na ulicach miasta. Przyczyną tego kroku ze strony właścicieli dorożek i pojazdów publicznych, gdyż woźnice są nawet zasmuceni utratą t. zw. napiwków, jest okoliczność, iż rada miejska krakowska ustanowiła nową taksę za jazdę, nie w mieście samem, lecz za obrębem rogatek do miejscowości okolicznych, najbardziej uczęszczanych. Właściciele dorożek utrzymują, iż taksą tą są wobec wielkiej drożyzny w mieście pokrzywdzeni i że wolą raczej zrzec się przedsiębiorstwa, niż narażać na straty. Jako rys nowej taksy zaznaczają, iż np. za jazdę tam i z powrotem do zakładu leczniczego w Swoszowicach, o 9 kilometrów od miasta oddalonych, ustanowiono cenę 1 złr. Droga do Swoszowic nie jest wygodną, idzie bowiem pod górę, obliczają więc, iż wraz z wypoczynkiem dla konia potrzeba na jej przebycie trzech godzin czasu, wynagrodzenie zatem 1 złr. jest zbyt nizkiem, szczególnie na porę słotną lub zimową. Dyrekcja policji grozi opornym karami po 100 złr. za każdy dzień zmowy, tymczasem zaś sprowadzono do miasta wózki i bryczki z Podgórza i Wieliczki, oraz wozy włościańskie. Dla osób, przejeżdżających w tej porze przez miasto w powrocie z kąpiel, brak przyzwoitych dorożek jest dotkliwym, zdaje się więc, iż przez pośrednictwo poważnych obywateli zaprowadzone zostanie czasowo zawieszenie wprowadzenia w życie owej taksy aż do polubownego rozstrzygnięcia spornych kwestyj.

× **Dr. Jan Pawlikowski**, autor licznych prac z zakresu ekonomji i agronomji, syn Mieczysława, znanego publicysty, zaproszony został przez galicyjski wydział krajowy do objęcia katedry ekonomji społecznej w wyższej szkole rolniczej w Dublanach. Zaproszony przyjął propozycję i z rozpoczęciem roku szkolnego obejmuje rzeczoną katedrę.

× **Naturalny gaz świetlany.** Nader ciekawe dla przyrodników zjawisko opisuje nam krakowski nasz korespondent: W majątku Potok, w powiecie krośnieńskim,

w Galicji, własności p. Edmunda Łozińskiego, oddawna znajdowała się, na gruntach do włościan należących, zawalona studnia, z której wydobywały się w wielkiej ilości zapalne gazy. Miejsce to było przedmiotem ciekawości okolicznych mieszkańców i turystów. Za mały datek pieniężny włościanin, do którego studnia owa należała, zapalał gaz, wysoka smuga światła wzbijała się w powietrze, poczem gasił ją, przytłumiając otwór deskami i mchem. Coś zupełnie podobnego, jak w słynnej iwonickiej Bełkotce, z tą wszakże różnicą, iż paleniu się tego gazu towarzyszył zazwyczaj podziemny łoskot i szum, jak gdyby wielkiej ilości wody, w olbrzymim kotle gotowanej. Zarówno Potok, jak i przylegająca wieś Toroszówka, znane były już na schyłku ubiegłego wieku, jako tereny zawierające olej skalny. Francuz Haquet, przyrodnik, w dziele wydanem w r. 1796-ym wspomina o tem. Przed paru laty najpierw br. Graeve, następnie spółka hanowerska na gruntach tych poszukiwała nafty. W szybie, wywierconym na miejscu, gdzie się owa studnia znajdowała, przed paru dniami zagłębiono się na 230 metrów. Gazy wyrzucały już 26-go sierpnia z łyżki nawiercone błoto, robota wszakże szła normalnie do dnia 27-go sierpnia. W dniu tym, o godzinie 10-ej rano, gazy wybuchły z taką siłą i hukiem, że przerażeni robotnicy pouciekali z szybu. Gazy, dobywające się z hermetycznych rur, niebawem porozdzierały deski wieżycy, pokruszyły grube łańcuchy żelazne i przyrządy wiertnicze, a następnie dobywając się na wierzch czyniły taki huk i łoskot, iż jakby uderzenia z dział słychać było w promieniu kilku kilometrów. Ludzie i zwierzęta przerażone były tym wybrykiem przyrody. Bydło w polach uciekało do zagród. W pobliżu miejsca wybuchu zdawało się, iż utworzony został olbrzymi wodospad, z takim szumem dobywały się gazy. Gaz jest zapalnym i bezwonnym. Przypuszczają, iż dobywa się z pokładów węgla, na jakie natrafiono. Od czasu do czasu dostaje się z wnętrza słona woda, niezbadanego dotychczas składu. Nie obeszło się także bez wypadku, jeden z robotników bowiem złamał nogę. Na miejsce zjeżdżają reprezentanci władz, celem zarządzenia środków ostrożności, tłumy bowiem okolicznych mieszkańców jadą do Potoku przyjrzeć się niepospolitemu zjawisku; wieśniacy zaś, a można dodać, iż lud tamtejszy jest bardzo zabobonny, zapewniają, że się „piekło rozwarło".

× **Spóźniony telegram.** Ach! ci mężczyzni!... Oto, co donosi jedna z berlińskich gazet. Dama pewna, bawiąca u wód, następującej treści telegram wysłała mężowi do Pesztu: „Kochany Henryku, zajechałam na miejsce szczęśliwie, pisz jaknajprędzej i bądź wiernym swojej Minnie." Nazajutrz Minna odebrała odpowiedź: „Telegram twój, niestety, przyszedł zapóźno." Henryk."

× **Z poza grobu.** Marja Stuart, nieszczęśliwa szkocka królowa, pojawia się dotąd wśród ludzi, jako duch, tak przynajmniej twierdzi lady Caithness, księżna Pomar. Lady odznacza się nadzwyczajną czcią dla pamięci straconej rywalki królowej Elżbiety, w nocach bezsennych zatem postanowiła ulubionej swej Marji zbudować pomnik. Oto zdarzenie, które dać miało do postanowienia tego pobudkę: „Działo się to w nocy—opowiada lady—właśnie co przygasiłam lampę, tak, iż drobnym tylko płomieniem oświecała sypialnię. Zasypiałam już, gdy nagle głos jakiś nieznany zabrzmiał mi nad uchem: „Wstań, księżno Pomar!" Przed kotarami z czerwonego atłasu łóżka mojego stała Marja Stuart, która rozkazała mi natychmiast udać się do sypialni męża. Bez wahania wypełniłam rozkaz. Zielone ciężkie jedwabne kotary przy łóżku męża paliły się. Gdym się do łóżka zbliżyła, znalazłam w niem męża bez życia, zabitego atakiem apoplektycznym. Po owej strasznej nocy niejednokrotnie jeszcze pojawiała mi się Marja Stuart. Widzenia te zapisywałam ściśle w dzienniku moim. Przez wdzięczność za zaszczyt, jakim mnie obdarzała królowa odwiedzinami swojemi, postanowiłam wznieść jej pomnik." Postanowienie to lady wypełniła. Na zlecenie jej rzeźbiarz Ringhel prześliczny wykonał posąg królowej, znany z wystawy bieżącego Salonu, księżna zaś ofiarowała go gminie miasta Paryża, z warunkiem, aby go ustawiono na jednym z placów publicznych. Gmina dzieło przyjęła, odmówiła wszakże ustawienia go wśród miasta, nie mając ku temu dostatecznej przyczyny. Lady Caithness zatem dar swój cofnęła, przeznaczając go dla jednego z miast Saksonji, a gdyby i tu spotkać się miała z odmową, zamierza posąg zniszczyć. Ekscentryczna lady jest założycielką stowarzyszenia, wyznającego wiarę, iż przyszły Mesjasz będzie kobietą.

× **Nadzwyczajne odkrycie** zrobiono temi czasy w Kaplandzie. Archeolog, Bent, odnalazł w Zum-Babye ruiny świątyni fenickiej. Ornamentyka budowli świadczy niezbicie o jej pochodzeniu, wykazującej jednocześnie, jakiemu z bogów była poświęcona. Mury grube na 16 stóp, 40 mają wysokości. W pośrodku ruin wznosi się wieża, w której cenne zapewne ukryto przedmioty, zamknięta bowiem jest szczelnie zewsząd, a utrzymała się w całości. Bent odszukał tu nadto ślady ołtarza, ozdobionego niebieską i zieloną emalją; w tem samem miejscu odkryto słonia, wykonanego z fajansu, który wszakże rozpadł się pod działaniem powietrza.

BAŃKI MYDLANE.

Materjał na żarłoka.

— Bolu!—mówi ojciec do synka—jutro twoje imieniny. Co chcesz dostać w podarunku?

— Ciastko.

— Dobrze. A potem?

— Jeszcze ciastko.

— O, zawiele! Przecież taki mały brzuszek, jak twój, nie pomieści tyle ciastek.

— To proszę jeszcze o jeden brzuszek...

*

Jedno słowo.

Kupiec X. reguluje rachunki ze swemi dłużnikami. Przy rozpatrywaniu ksiąg handlowych spostrzega, iż niejaki Y. nie zapłacił od trzech miesięcy zaległości.

— Panie buchalterze—rzecze X.—napisz pan Ygrekowi wezwanie, aby natychmiast zapłacił. Napisz pan to na karcie korespondencyjnej.

— Ależ, proszę pana, nie można takich rzeczy pisać na listach otwartych. To kompromituje Ygreka.

— Napisz pan tylko adres. Ja sam wezwanie napiszę.

I X. pisze na odwrotnej stronie karty jedno jedyne słówko:

„*No?!*"

≅ W dniu 29 sierpnia r. b., o godzinie 7-ej wieczorem, w kościele śś. Piotra i Pawła na Koszykach, pobłogosławiony został przez Jks. kanonika Seroczyńskiego w asystencji b. prokuratora księży misjonarzy Jks. Stanisława Wojno i wikarego tejże parafji Jks. Wolowskiego, związek małżeński panny Julji, córki pp. Franciszkostwa **Łapińskich**, z panem Zygmuntem **Sobertin**, synem pp. Wincentostwa Sobertin, obywatelstwa ziemskich. 1208r

---

— Dla biednej a bardzo pilnej i zdolnej uczennicy, potrzebne są następujące książki:

1) Wypisy rossyjskie Gałłachowa, cz. I i II.
2) Gramatyka rossyjska Goworowa, cz. I i II wyd. nowe.
3) Historja Rosji Iłowajskiego (kurs wyższy).
4) Geografja Rosji Lebiedewa (wyd. nowe).
5) Geografja Europy Smirnowa.
6) Gramatyka francuzka Laroussa 2-me annee.
7) Wypisy francuzkie Fenoû.
8) Mineralogja Popławskiego

— Dla pilnego ucznia:

1) Ruska Chrystomatja L. Poliwanowa, wyd. 1889 r.
2) Kursowka ruskoj gramatyki kurs I, A. J. Elsina.
3) Sbornik zadacz Arbuzowa, Minina i Nazyrowa.

NEKROLOGJA.

† W dniu 5 b. m., to jest w sobotę, o godzinie **9-ej i pół** rano, z katakumb cmentarza powązkowskiego przeniesione zostaną do grobu rodzinnego na tymże cmentarzu zwłoki ś. p.

Wincentego Trzcińskiego,

APTEKARZA,

zmarłego w lipcu r. b., poczem w miejscowej kaplicy cmentarnej, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój duszy jego. Na smutne te obrzędy w głębokim żalu pozostała żona z córką i rodziną, zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i życzliwych. —1210

† W dniu 7-ym września, tj. w poniedziałek, w kościele św. Aleksandra, o godzinie **10-ej** zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę ś. p.

Anny z książąt Druckich Sokolińskich Prószyńskiej,

na które pozostała rodzina zaprasza krewnych i znajomych zmarłej. 2—3012—

† W piątek, tj. dnia 4 b. m., jako w rocznicę śmierci, za duszę

ś. p. Teodora Wosińskiego,

dyrektora głównego b. komisji sprawiedliwości, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne w kościele św. Antoniego, o godzinie **10-ej** rano. —3037—

† Wszystkim przyjaciołom, znajomym i życzliwym, którzy nam towarzyszyli w smutnym obrządku pochowania zwłok ukochanej matki naszej

ś. p. Anieli z Odolskich Silnickiej,

składamy niniejszem serdeczne podziękowanie.

—3043— **Dzieci i wnuki.**

NADESŁANE.

Restauracja Sielanka otwarta do 15 września

ORDER na wystawie w Ajaccio otrzymała dystylarnia parowa ***Patschkego i Troszla.***

Z Petersburga.

Petersb. wied. piszą:

„Wiadomo, jak ogromne wrażenie wywołała urzędownie inspirowana broszura p. t. „Spółczesne położenie Europy i budżet wojenny Austro-Węgier", gdzie opinja publiczna przygotowywana jest widocznie do nowego powiększenia budżetu monarchji dualistycznej. Autor wychodzi w swych rozumowaniach z tej niewątpliwej według jego zdania zasady, że tylko ten dobija się swych praw, kto wczas postara się o środki poparcia tych praw i że Austro-Węgry nie powinny w żadnym razie zostawać w tyle za drugimi, skutkiem czego wypadnie im powiększyć swój budżet wojenny o 16—18 milj. guldenów. Kredyty owe pójdą na wzmocnienie składu liczebnego armji, ulepszenia w korpusie oficerskim, reorganizację zdolności mobilizacyjnej landwery i wydziału transportów. „W przyszłej wojnie — pisze autor broszury—pomiędzy nakazaniem mobilizacji, a pierwszą bitwą jeneralną przejdzie być może nie więcej, jak dwa lub trzy tygodnie, a wtedy armja austrjacko-węgierska skazana będzie na odegranie roli czysto obronnej.

„Wszystkie gazety wiedeńskie zwracają uwagę na broszurę i nawet prasa niepodległa znajduje, że ani jedna monografja polityczna, z liczby tych, jakie zalewają obecnie księgarnie zagraniczne, nie wywołała takiego wrażenia, jak ta ostatnia drobna broszura o 25-ciu stronnicach, traktująca o budżecie austrjacko-węgierskim. Pod względem politycznym i wojskowym broszura ta oświeca przedmiot tak głęboko, że mimowoli wywołuje poważne rozmyślania. Z każdego wiersza przebija tendencja zwalczenia naturalnej zupełnie niechęci narodów do ciężarów podatkowych, które spadają na nie dzięki zbrojnemu pokojowi dni naszych. W wycieczkach swych autor zdradza obszerną erudycję i niewątpliwą znajomość położenia uzbrojeń w Europie. Według jego mniemania, nastrój pokojowy chwili obecnej bynajmniej nie jest trwałym i pokój w każdym momencie może być poważnie skompromitowanym. Autor dowodzi, że Austrja powinna z góry przygotować się do rozwiązania, ponieważ doświadczenie historyczne uczy, że tylko narody, które skorzystały z nauk przeszłości i które odpowiednio przygotowywały się do przyjęcia wypadków, wychodziły zwycięzko z próby. „Tymczasem—są słowa autora broszury—Austrja nie może liczyć na długotrwały pokój, ponieważ Rosja w żadnym razie nie wejdzie z nią w ugodę, a rywalizacja na półwyspie bałkańskim pomiędzy Rosją a Austrją może rozpalić się każdej chwili w płomień krwawy. Tej konieczności cofnąć nie jesteśmy w stanie, ztąd też na wzór innych mocarstw powinniśmy gotować się do obrony, nietylko nie pozostając w tyle, lecz, owszem, idąc na przedzie. *Wir müssen immer vorwärts!* w tempie przyśpieszonem. Tylko w takim razie osiągniemy cel zamierzony."

Graždanin w szeregu środków, któremi należy przyjść z pomocą ludności w miejscowościach, dotkniętych klęską nieurodzaju, zaleca przedewszystkiem następujące: 1) opodatkowanie procentowe na korzyść dotkniętych klęską biletów kolejowych, oraz frachtów towarowych; 2) opodatkowanie 20% biletów teatralnych w Petersburgu, Moskwie i wszystkich miastach gubernjalnych; 3) pobieranie 20% naddatków przy regulowaniu rachunków w restauracjach w Petersburgu i Moskwie, wreszcie 4) obowiązkowe wprowadzenie obecnie IV.ej klasy w pociągach pasażerskich ze zwolnieniem od wszelkich opłat dodatkowych i podatku rządowego. *Now. wr.*, polemizując z organem ks. Meszczerskiego zaznacza, iż nie jest to droga ani właściwa, ani skuteczna.

Now. wr. zamieszcza następującą notatkę, odnoszącą się do ostatnich chwil „gorączki zbożowej":

„Koleje południowe i południowo-zachodnie literalnie zasypano żytem. Naczelnik ruchu na drogach południowo-zachodnich wysłał telegram do Odessy, że wobec zwiększonego przewozu za granicę żyta, mąki żytniej i otrąb, oraz wskutek zajęcia wszystkich linij pod wagony ze zbożem, drogi Południowo-Zachodnie nie przyjmują odpowiedzialności za terminową dostawę transportów, wysyłanych do Prus przez Kowel, Brześć i Grajewo, a do Austrji przez Radziwiłłów i Wołoczyska. Równobrzmiący telegram wysłała kolej libawsko-romeńska i jeszcze kilka innych kolei. Depesze z Królewca zaznaczają, że wywóz żyta z Rosji był „olbrzymi"; do Niemiec wyprawiono tego ziarna między 23 a 27-ym sierpnia około 1,800,000 pudów. Zarobili na tym interesie nietylko wielcy, ale i drobni spekulanci, głównie żydzi, którzy zawczasu, bezzwłocznie po otrzymaniu wiadomości o zakazie wywozu, zamówili mnóstwo wagonów towarowych. Opanowawszy tabor kolejowy, odstępowali zaraz wagony za dobrą zapłatę przemysłowcom zbożowym. Na operacji tej zbogaciło się wielu ubogich żydów."

Dień pisze:

„Ministerjum dóbr państwa gromadzi w dalszym ciągu skrzętnie materjały dla wykrycia odpowiedzi na pytanie, w czem tkwi przyczyna niepowodzeń bezpośrednich dostaw zbożowych dla użytku wojska. Dotychczas, oprócz rolników mińskich i petersburskich, dobrze z zadania wywiązali się tylko rolnicy smoleńscy, którzy byli dostawcami okręgu wojennego warszawskiego. Fakty powyższe są tem dziwniejsze, że w pasie północno-zachodnim produkcja żyta jest kosztowniejsza, niż w innych stronach. Niewyjaśnione przeto dotąd fiasko omawia-

nej operacji w gubernjach południowych, nawet w czasach silnego spadku cen, interesuje żywo sfery właściwe, to też powzięcie ostatecznej decyzji poprzedzi szczegółowe zbadanie tego zjawiska."

Telegramy „Kurjera Warszawskiego".

Petersburg 3-go września. (*Tel. Aj. półn.*) — Dziś wyrusza ztąd do Ziemi świętej wyprawa, zorganizowana przez Towarzystwo palestyńskie w celu zbadania starożytnych zabytków chrześcjańskich.

Petersburg 3-go września. (*Tel. Ajen. półn.*)— *Nowoje wremja* donosi, że wkrótce ma zapaść postanowienie, ażeby ziemstwa przy rozdziale wsparć między potrzebującą ludnością, udzielały także pożyczki żywnościowe lub pożyczki na obsianie pól będącemu w potrzebie duchowieństwu i służbie cerkiewnej.

Władywostok 3-go września. (*Tel. Ajen. półn.*)—Przybyli tu inżenierowie amerykańscy, w celu obznajmienia się z warunkami budowy kolei syberyjskiej. Przyjazd inżenierów amerykańskich jest podobno w związku z zamiarem bogatego towarzystwa amerykańskiego wzięcia na siebie budowy rzeczonej kolei.

KONFERENCJA BUDŻETOWA.

Wiedeń 3-go września. (*Tel. pr. Kur. W.*) — W dniu 18-ym b. m. ma się tu odbyć narada w sprawie budżetu wspólnego, którego ustanowienie zależnem jest od narad w Schwarzenau. Wszystkie dzienniki tutejsze konstatują, że sytuacja jest zamącona, a umysły strwożone.

PODNIESIENIE ESKONTA.

Wiedeń 3-go września. (*Tel. pryw. K. W.*)— Bank austro-węgierski ma podnieść stopę eskonta.

KONGRES GDAŃSKI.

Gdańsk 3-go września. (*T. pr. Kur. War.*)— Tutejszy kongres katolicki uchwalił obchód uroczysty w d. 15-ym maja 1892-go r. stuletniej rocznicy urodzin Piusa IX-go, tudzież wzniesienie pomnika dla Windthorsta.

ODWOŁANIE MANEWRÓW.

Belgrad 3-go września. (*T. pryw. Kur. W.*)— Skutkiem przedstawień rządu bulgarskiego, minister wojny odwołał projektowane wielkie manewry między Niszem i Pirotem.

ZDROWIE KRÓLOWEJ.

Wenecja 3-go września. (*Tel. pr. Kur. W.*)— Stan zdrowia goszczącej tu królowej rumuńskiej pogarsza się. Zdarzają się częste wypadki zemdlenia. Wogóle lekarze zauważyli upadek sił, spowodowany złem odżywianiem się. Do łoża chorej zawezwano króla.

WOJNA W CHILI.

Londyn 3-go września. (*Tel. pr. K. W.*)— Spokój w Chili powraca. Tymczasowa prezydentura Bacquedana znalazła wszędzie sympatyczne echo. Okręty „Imperial" i „Condell", dotąd będące w rękach stronników Balmacedy, odpłynęły z Coquimbo w kierunku północnym. Okręty kongresistów udały się za niemi w pogoń. Urzędników Balmacedy sądy wojenne skazują sumarycznie na rozstrzelanie. Admirałowie Niemiec i Stanów Zjednoczonych odmówili wydania ministrów Balmacedy, którzy schronili się na ich okręty, jeżeli nie otrzymają rękojmi postawienia ich przed prawidłowemi sądami cywilnemi.

ŚMIERĆ BALMACEDY.

Londyn 3-go września. (*Tel. Ajencji półn.*) — Nadeszła tu niepotwierdzona zresztą dotąd pogłoska, jakoby Balmaceda został zabity. Sprawcą zabójstwa ma być przewodnik, któremu się Balmaceda powierzył.

Wiedeń 3-go września. (*Tel. pryw. K. W.*) — Cesarz Wilhelm przyjął na listopad zaproszenie na polowanie w Tyrolu w dobrach księcia Koburskiego.

Praga 3-go września. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— *Hlas narodu* zachęca do pociągnięcia do obchodu koronacyjnego mas ludu, przybywających na wystawę.

Praga czeska 3-go września. (*Tel. pryw. K. W.*) — W kołach arystokratycznych tutejszych przygotowuje się cały szereg zabaw. Zapowiedziane są bale u ks. Schwarzenberga, hr. Thuna, ks. Lobkowitza, hr. Buqnoy i hr. Waldsteina.

Berlin 3-go września. (*Tel. Ajencji półn.*)— Cesarz niemiecki wyjechał na wielkie manewry wojsk austro-węgierskich, mające odbyć się w tych dniach w obecności cesarza Franciszka-Józefa w Dolnej Austrji nad rzeką Ens. W świcie cesarza niemieckiego znajduje się kanclerz cesarski niemiecki, a w świcie cesarza austrjackiego austro-węgierski minister spraw zagranicznych.

Berlin 3-go września. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— Wczoraj w Warcynie ks. Bismark serdecznie powitał przejeżdżającego ks. Alberta.

Berlin 3-go września. (*Tel. pr. Kur. W.*)— Skazany w procesie bochumskim redaktor Fussangel rozpoczął onegdaj odsiadywać karę w Duisburgu.

Paryż 3-go września. (*Tel. pryw. K. W.*) — *Temps* przypisuje wysoce alarmujący charakter broszurze, wydanej w Wiedniu: „Dzisiejsze położenie Europy i budżet wojenny Austro-Węgier", Broszura, przemawiająca za powiększeniem budżetu wojennego, oparta jest na cyfrach, dostarczonych bezpośrednio przez ministra wojny.

Paryż 3-go września. (*Tel. Aj. półn.*) — Dziś na byłym teatrze wojny z roku 1814-go nad rzeką Aube zaczną się wielkie manewry wojsk francuzkich.

Paryż 3-go września. (*Tel. pryw. K. War.*)— Dzisiaj rozpoczęły się wielkie manewry wschodnie armji francuzkiej pod komendą jenerałów: Gallifeta i Davoust Auerstädt.

Bukareszt 3-go września. (*Tel. pryw. K. W.*)— *Romanul* donosi w formie pogłoski, jakoby Rosja zaproponowała Rumunji wymianę Dobrudży za inne terytorjum.

Belgrad 3-go września. (*Tel. pryw. K. W.*) — W macedońskiej miejscowości Krumnica zaszły gwałtowne starcia pomiędzy bułgarami i grekami z powodu pochowania bułgarskiego dziecka na cmentarzu greckim. Grecy wydobyli zwłoki z ziemi. Wali z Salonik nakazał aresztowanie wielu osób.

Konstantynopol 3-go września. (*Tel. pr. K. W.*) — Uprowadzony przez rabusiów urzędnik kolei orjentalnych, Sollini, po złożeniu zań przez W. Portę okupu, został uwolniony.

Konstantynopol 3-go września. (*Tel. pr. Kur. War.*) — Kupiec ze Salonik, Jakoel, schwytany przed sześcioma tygodniami pod Goumendże przez rabusiów, wypuszczony został nareszcie z niewoli po złożeniu przez rodzinę okupu 1500 funtów tureckich. Celem zabezpieczenia kolei salonickiej, W. Porta postanowiła wybudowanie wzdłuż toru w niewielkiej odległości szeregu koszar, z których każde mieściłyby po 30-tu żołnierzy z oficerem.

Berlin 3-go września. (*Tel. pryw. Kur. War.*)—
Ruble w gotówce [redacted] (onegdaj 209.75)
Ruble na dostawę [redacted] (onegdaj 208.—)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Panu H. G.*—Więc co?

— *Stałemu prenumeratorowi.*— Tylko p. Irena Trapszówna grała w tej sztuce.

— *Aspirantowi z ulicy Zielnej № 9.* — Najlepiej udać się wprost do dyrekcji teatrów.

— *Panu „z poważaniem"*. — Prosty *lapsus calami* zamiana imienia Józef na Henryk, gdy nazwisko dobrze jest znane w świecie artystycznym.

— *Paralitykowi.* — Odpowiedź znajdzie sz. pan w odpowiedniej rubryce „Kalendarza warszawskiego" z r. b., gdzie wymienieni są lekarze według specjalności.

— *Prenumeratorowi od r. 1840-go.*— Zasady, jakiemi kierować się należy, aby uchronić się od influenzy, umieściliśmy w czasie epidemji w r. 1889-ym, znajdzie je sz. pan w № 352 i inn. z tegoż roku.

— *Prywatnemu.* — Szkoła niedzielno-handlowa mieści się obecnie w szkole realnej Pankiewicza, Złota, 30. Kandydaci przyjmują się w połowie maja i we wrześniu, a w miarę wakansów i po Bożem Narodzeniu. Jako kwalifikację naukową należy posiadać świadectwo szkoły miejskiej lub wiejskiej. Przy powinności wojskowej patent szkoły daje przywileje 3-go rzędu.

— *Panu T., stałemu prenumeratorowi z Wiesławic.* — P. St. Wędrychowski obecnie mieszka w Brukselli; bliższego adresu nie wiemy. W niedługim czasie p. Wędrychowski powróci do Warszawy.

— *Pani A. N., stałej prenumeratorce z Huty.*— Prenumerata na prowincji łącznie z 10-ma tomami powieści wynosi rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, bez powieści zaś rocznie rs. 10, półrocznie rs. 5, kwartalnie rs. 2 kop. 50. Wystarcza wymienienie adresu redakcji na kopercie listu.

— *Panu E. M. E. R.*— Szkoła ogrodnicza dra Zawady zostanie otwarta w Częstochowie d. 13-go października r. b. Kandydat winien posiadać świadectwo z ukończenia dwóch klas, a w braku tegoż złożyć egzamin wstępny z języka russkiego, arytmetyki i religji. W szkole wykładane będą następujące przedmioty: religja, język russki, matematyka, rysunki, nauki przyrodnicze, chemja, fizyka, miernictwo, niwelacja, pszczelnictwo, jedwabnictwo i wszystkie gałęzie ogrodnictwa. Po za programem: łacina, niemiecki, francuzki i angielski.

— *Stałej prenumeratorce z ul. Leszno.*—Parowce do Buenos-Aires na Antwerpję, Corunę i Vigo odchodzą z Bremy 10-go i 24-go każdego miesiąca. Bilet klasy II-ej kosztuje około 200 marek. Parowce te wysyła północno-niemiecki Lloyd (Norddeutscher Lloyd). Po otrzymaniu paszportu emigracyjnego należy się zwrócić do wydziału paszportowego przy kancelarji warszawskiego oberpolicmajstra, kwalifikacje do paszportu wydaje właściwy cyrkuł. Paszport emigracyjny wydaje się bezpłatnie.

GIEŁDA.

Warszawa 1. 3-go września.

Z Berlina otrzymaliśmy dziś nader różnorodne szacowania, a mianowicie około 207.50, 208 i 209, co odpowiada kursom 48.20, 48.07½ i 47.85 bez kosztów, nadesłane nadto depesze zaznaczały mocne usposobienie giełdy tamtejszej. Petersburg cenił Londyn po rs. 9.64 z odbiorem natychmiastowym. Lepsze taksacje i wielka ilość papieru regulacyjnego na targu sprawiły, iż tani początkowy kurs Berlina wpłatowego 47.75 (równia 209.40 m. bez kosztów) obniżył się do 47.55 (t. j. 210.30 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 20 kop., a przy uwzględnieniu wczorajszego końcowego kursu 35 kop. na korzyść rubli. Najwięcej dziś robiono w dostawach. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym względnie do woli kupującego do końca grudnia r. b. po 47.75, do końca listopada r. b. po 47.70, do końca października r. b. po 47.77½, 47.75 i 47.67½ i do połowy października r. b. po 47.70 i do końca b. m. po 47.67½, 47.65 i 47.60, a z odbiorem stałym w końcu października r. b. po 47.70, w połowie października r. b. po 47.70 i z odbiorem codziennym względnie do woli zbywającego do końca b. m. po 47.50 i 47.40.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim **Berlinem** obracano po 47.75, 47.70, 47.67½, 47.65, 47.62½, 47.60, 47.57½ i 47.55, przeważnie jednak po kursach 47.70, 47.67½ i 47.65. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 47.50, 47.45 i 47.42. **Londyn** krótki bez ruchu. Za **Paryż** krótki osiągano 38.25. **Wiedeń** krótki bez obrotów.

Wartość walut nie notowanych urzędownie: przekazy krótkie na Londyn 9.67 i na Wiedeń 82.80.

W papierach obroty średnie, lecz dość żywe, przy tendencji mocnej. Listów likwidacyjnych z powodu odbywającego się losowania nie notowan. Wschodnie pożyczki w zaofiarowaniu po 101.25 II-ej em. i po 102 III-ej em. Zabrano kilka pożyczek premjowych II-ej em. po 227 oraz kilkanaście listów premjowych szlacheckich pełnopłaconych po 213 i 213.25. Za pożyczkę wewnętrzną 4% z roku 1887-go I-ej em. chciano osiągnąć 96.40, a otrzymano 96.10, 96.15 i 96.25 za kilkadziesiąt tysięcy rubli.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 101.— I s. i po 100.50 II, III, IV i V-ej s., a umieszczono kilkanaście tysięcy V-ej ser. po 100, 100.15 i 100.25. Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 101.50 I-ej ser., po 101 II-ej ser., po 100.25 III-ej ser. i 100 IV i V serji, wzięto zaś kilkanaście tysięcy III, IV i V-ej s. po 99.75 i 99.90.

Notowano po rs. 1.56¼ kupony celne, po 48 kop. marki w gotówce, których kupiono kilka tysięcy po 47.60, po 83 kop. guldeny i 38½ kop. franki.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabe.

Nieurzędowo żądano za Berlin krótki 47.85, za Londyn krótki 9.67, za Paryż krótki 38.40 i za Wiedeń krótki 82.80.

W. O.

Okowita. Wiadro 100% rs. 11.55 do rs. 11.57½ *netto*. Wiadro 78% rs. 9.19 do rs. 9.21—2%. Dowozy małe. Usposobienie bardzo mocne. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. spir. 11.45.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 3-im września. Usposobienie targu zbożowego w dniu dzisiejszym było spokojne. Pszenicy ofiarowano 400 korcy z próbek przeważnie i przy spokojnej tendencji płacono za wyborową 8.40 do 8.50, za białą 7.50 do 8 rs., za pstrą 7.28½. Żyta w ogóle mało wystawiono na sprzedaż, zaledwie 100 korcy. Ceny znacznie obniżyły się. Płacono za wyborowe 6.30, za średnie rs. 6. Owies po 3.05 do 3.50 detalicznie sprzedawano. Dowóz owsa wynosił 100 korcy. Ceny rzepaku z powodu zniżki zagranicznej znacznie obniżyły się. Płacono 9.20 do 9.50 za korzec.

Skóry. Nizki kurs rubla i wynikające ztąd podrożenie skór zagranicznych wywiera wpływ korzystny na ceny skór krajowych, podczas gdy mały obrót towarem wyrobionym ujemnie oddziaływa. Notować możnmy skóry wołowe na targu pra

skim po rs. 5 do 12 za sztukę. Na wagę spzedawano skóry nieoczyszczone z rogomi, lekkie 60 do 65-funtowe po $4\frac{1}{2}$ kop., 65 do 70-funtowe po 10 kop., 70 do 75-funt. po $10\frac{1}{2}$ kop., wyższe 75 do 85-funt. po $11\frac{1}{2}$ i 12 kop. za funt. Skóry oczyszczone bez rogów o 1 kop. drożej, t. j. $10\frac{1}{2}$ do 13 kop. za funt. Skórki cielęce warszawskie rs. 2 do 3 za parę, przy braku towaru. Skórki prowincjonalne rs. 18.50 do 19·50 za pud względnie oe gatunku, przy niewielkich ilościach towaru. Skóry końskie doznały zniżki. Zapasy tego towaru są dosą znaczne, a przytem brak paszy, pozwalający przewidywać większy dowóz ze wschodnich gubernji Cesarstwa wpływa ujemnie na cenę; płacono rs. 3.75 do 4.70 za sztukę.

Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 2-go września 1891 r.

	wyszło:		pozostaje:	
Żyta	—	wagonów	7	wagonów
Owsa	—	"	8	"
Mąki żytniej	—	"	—	"
Mąki pszennej	—	"	8	"
Kaszy jagłanej	4	"	244	"
Kaszy gryczanej	1	"	—	"
Ryżu	—	"	14	"
Pszenicy	—	"	5	"
Jęczmienia	—	"	—	"
Grochu	—	"	1	"
Gryki	—	"	—	"
Cebuli	—	"	—	"
Fasoli	—	"	—	"
Łoju	—	"	3	"
Makuchów	2	"	23	"
Mąki kartoflanej	—	"	2	"
Cukru	—	"	18	"
Rodzenków	—	"	1	"
Żelaza	—	"	2	"
Tranu	—	"	—	"
Razem	7	wagonów	326	wagonów.

Ceny zboża wynosiły.

Żyto	od 105 do 110	kop.	za pud.
Owies	od 85 do 95	"	"
Kasza jaglana	od 100 do 120	"	"

Toruń 31-go sierpnia.—Usposobienie dobre, powietrze zmienne. Pszenica tranzyto pstra 129 do 130 funt. 170 do 180 mar. (przy kursie 207 mar. za 100 funt., rs. 1 kop. 33 do rs. 1 kop. 41 za pud). Jasna 120 do 130 funt. 175 mar. do 185 mar. (rs. 1 kop. 37 do rs. 1 kop. 45. za pud). Żyto tranzyto bez ruchu. Jęczmień tranzyto od 120 do 140 m. (94 do 110 kop.). Owies tranzyto 115 do 125 m. (91 do 98 kop.). Groch tranzyto 120 do 150 mar. (94 do 118 kop.) Rzepak tranzyto 225 do 245 mar. (rs. 1 kop. 76 do rs. 1.92). Łubin niebieski 90 do 100 mar. (55 do 63 kop.). Łubin żółty 95 do 105 m. (58 do 66 kop.). Wyka 125 do 135 m. (82 do 90 kop.). Wszystko za 1,000 kil. Makuchy rzepakowe 6.50 do 7 m. (102 do 110 kop.). Makuchy lniane 6.75 do 7.20 m. (106—113 kop.). Otręby żytnie i pszenne bez ruchu. Koniczyna czerwona 25 do 40 m. (rs. 3.93 do 6.30). Koniczyna biała 30 do 50 m. (rs. 4.72 do 7.87). Tymotka 16 do 20 mar. (rs. 2.52 do rs. 3.15 za pud). Wszystko za 50 kilogramów.

Okowita. *Hamburg* 29-go sierpnia (sprawozdanie tygodniowe). — Rynek spirytusowy w ubiegłym tygodniu pozostawał przeważnie w mocnem usposobieniu, przy umiarkowanych wahaniach cen; rezultatem ruchu cen w tym tygodniu była zwyżka kursowa o 1 m. przeciętnie dla wszystkich terminów. Co się tyczy rozwikłania zobowiązań biegnących na termin bieżący, to w ottatnich dniach wystąpiono z nader licznemi wypowiedzeniami, które długo znajdowały się w obiegu i skutkiem tego wiele bardzo załatwiły. Spowodowane tem większe realizacje wywarły mały nacisk na ceny, dowody zaś znalazły ostatecznie przyjęcie u reporterów. Dla terminów późniejszych utrzymywało się wciąż zapotrzebowanie na cele pokryciowe i spekulacyjne; spekulacja zajmowała się szczególniej dostawami na listopad-grudzień i na wiosnę, a pobudzoną była w tym kierunku przez zmienną wciąż pogodę i przez nadchodzące z wielu stron skargi na panującą na nie zarazę. Z Cesarstwa i Królestwa brak zupełnie ofert, a wszystkie nadchodzą z tamtąd wiadomości donoszą, iż na miejscu płacone są ceny bardzo wysokie, które nie przedstawiają rachunku dla eksportu. Natomiast czechy występują w dalszym ciągu z ofertami na dostawy na przyszłą wiosnę i lato i znajdują chętnych nabywców, wprawdzie wyłącznie prawie na zaspokojenie zapotrzebowania spekulacyjnego, gdyż fabrykanci ograniczają swe zakupy do pokrycia potrzeb koniecznych. Notowano na wywóz: na sierpień i sierpień-wrzesień $38\frac{3}{4}$ mar., $39\frac{3}{4}$ m., $39\frac{1}{2}$ mar. płacono, dziś 39 mar. w zaofiarowaniu, $38\frac{3}{4}$ mar. w poszukiwaniu; na wrzesień-październik 3 $\frac{3}{4}$ m., 40 mar., $39\frac{3}{4}$ mar. płacono, dziś 39 /₄ mar. w zaofiarowaniu 39 m. w poszukiwaniu, na październik-listopad 3 $\frac{3}{4}$ mar., 40 mar., $39\frac{3}{4}$ mar. płacono, dziś $39\frac{1}{2}$ mar w zaofiarowaniu, $39\frac{1}{4}$ mar. poszukiwaniu; na listopad-grudzień 38 m., 39 mar. płacono, dziś 39 m. w zaofiarowaniu, $38\frac{3}{4}$ mar. w poszukiwaniu; na kwiecień-maj 1892 r. $37\frac{1}{4}$ m., $38\frac{3}{4}$ m. $38\frac{1}{4}$ m. płacono, dziś $37\frac{3}{4}$ mar. w zaofiarowaniu i poszukiwaniu. Kurs w Hamburgu 205.50 mar. za 100 rs.

Cukier. *Gdańsk* 31 sierpnia.—Mocna tendencja dla cukru rynku tutejszego zdołała się utrzymać tylko w pierwszej połowie ubiegłego tygodnia. Pomimo słabszego usposobienia zaofiarowanie towaru na nową kampanję jest nieznaczne, posiadacze bowiem wobec niepomyślnych prawdopodobnie zbiorów buraków, liczą na podniesienie się cen. Sprzedano z dostawą we wrześniu tylko 2,000 cent. po 12.90 m. z opakowaniem tranzyto franco port. Zapasy w pierwszej ręce w Prusach Zachodnich i w Poznańskiem wynoszą około 11,000 cent.

Drzewo. *Poznań*. Niepomyślny stan handlu panujący już od pewnego czasu, wpływa także niekorzystnie na budownictwo i handel drzewa. Pomimo to, od czerwca handel drzewa ożywił się we wschodnich prowincjach pruskich. Leżące na dolnej Warcie i Odrze ryglówki i kantówki miały mało pokupu, natomiast sprzedano dość znaczną ilość okrąglaków, które wraz z deskami są najwięcej poszukiwane. W większych miastach stolarze i fabrykanci kupują już drzewo na meble, skutkiem czego handlarze spodziewają się lepszych obrotów w jesieni, tembardziej, iż w tej porze ma się rozpocząć wielka liczba budowli prywatnych. Ceny obecnie są też same, jakie były płacone na wiosnę i w lecie, lecz prawdopodobnie niebawem podskoczą. Ruch tratew na Warcie, który w lipcu zawsze ustaje, ożywił się znowu w sierpniu, zwłaszcza co do sosnowych okrąglaków. W przyszłych tygodniach oczekują w znacznych ilościach wawrzosu. Co się tyczy budowli w Poznaniu, to należy zaznaczyć, iż rozpoczęto większe budowle wojskowe (magazyn dla cinrów, komory dla rzemieślników wojskowych na Jeżycach i t. d.). przy których robota ciesielska wyniesie kilkaset tysięcy marek. Budowa nowego gmachu miejskiego nie bez wpływu będzie również na handel miejscowy.

Libawa 31-go sierpnia.—Żyto (z gwarancją 120 funt. hol.) nowe niżej, ciężkie 106 do 107 kop. Pszenica czerwona 126/7 f. 135 do 140 kop., średnia 130 kop. Owies biały cokolwiek żywiej, na dostawy litewski suchy 75 kop., wyborowy 76 kop., loko wyborowy biały 90 do 92 kop., w wysokich gatunkach 93 do 95 kop., owies szarpany (bez ości) bez ruchu; owies czarny w towarze gotowym słabo, w wysokich gatunkach 79 kop., zwyczajny 78 kop., owies czarno-pstry 75 kop. Jęczmień słabo dobry kurlandzki 96 kop., litewski dobry 92 kop. (za 100 funt.), na paszę suchy 93—94 kop. Hreczka (z gwarancją wagi 100 f. hol.) 102 do 103 kop., lżejsza 94 do 95 kop. Groch suchy mocno, na paszę 106 do 107 kop. Bób 100 kop. Siemię lniane mocniej, 132 do 155 kop. Makuchy lniane i konopne bez ruchu. Otręby pszenne i żytnie bez obrotów. Dowóz w w dniu 26-ym i 28-ym sierpnia wynosił: 14 wag. żyta, 3 wag. jęczmienia, 173 wag. owsa i 69 wag. różnych innych towarów.

— Sprawozdanie tygodniowe z międzynarodowych rynków zbożowych. — *New-York.* Ponieważ przy obecnych cenach pszenicy, sprzedaż tego ziarna do europejskich krajów konsumpcyjnych idzie regularnie, przeto ceny towaru gotowego doznały tylko drobnych wahań, podczas gdy terminy późniejsze obniżyły się o 5 cent. mniej więcej. Ostatnie notowania wynosiły: loco 1 dolar $11\frac{1}{4}$ cent., na wrzesień 1 dol. $10\frac{5}{8}$ cent., podczas gdy przed ośmiu dniami ceny tworzyły: loco 1 dol. $12\frac{1}{2}$ cent., na wrzesień 1 dolar $15\frac{5}{8}$ cent., a w tymże czasie roku zeszłego ceny te wynosiły: loco 1 dol. $06\frac{1}{2}$ cent., na wrzesień 1 dol. 06 cent. Cena mąki podniosła się natomiast o 10 cent. i wynosi obecnie 4 dol. 60 cent., wobec 3 dol. 40 cent. w tymże czasie roku zeszłego. Załadowania w tygodniu ubiegłym były jeszcze większe, niż w obudwóch tygodniach poprzednich. Zapasy kontrolowane zmniejszyły się, według otrzymanych telegramów, o około 1,700,000 buszli i wynoszą podobno obecnie tylko około 17,858,000 buszli, lecz co do dokładności tej cyfry są wątpliwości, przypuszczają bowiem, iż tak znaczne zmniejszenie zapasów nie mogło nastąpić bez wpływ na ceny. W odnośnym terminie roku zeszłego zapasy kontrolowane czyniły 18,289,000 buszli. — *W Anglji* w ubiegłym tygodniu ucierpiano wiele od deszczów, które nietylko opóźniły zbiory, lecz pogorszyły je również. Sprawozdania z rozlicznych rynków krajowych brzmiały wogóle znowu bardzo mocno, a ceny podniosły się o 1 szyl. do 1 szyl. 6 pens. Wszystkie artykuły pastewne trzymały się również bardzo mocno, przy cenach zwyżkowych. — *Londyn* telegrafował w poniedziałek: Wszystkie gatunki zbóż mocno; pszenica angielska skąpo na targu, ziarno zagraniczne trzymało się stale notowań z ostatniego piątku, przy tendencji utrzymanej i o 1 szyl. do 1 szyl. 6 pensów wyżej, niż w poniedziałek ubiegły. Mąka wyżej o $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ szyl., przy usposobieniu spokojnem; mąka węgierska szczególniej miała dążność zwyżkową. Mąka miejska 30 do 39 szyl., zagraniczna 30 do 45 szyl. Kukurydza zwyżkowo; jęczmień bardzo mocno; owies miał tendencję utrzymaną; bob o 1 szyl. drożej; groch mocno. Zboże znajdujące się w drodze na morzu wogóle spokojnie. Pszenica trzymała się mocno. Wszystkie inne artykuły bez zmiany. We środę: Zboże wogóle bardzo spokojnie, stale. Mąka mocno, lecz spokojniej. Kukurydza amerykańska taniej o $\frac{1}{2}$ szyl. Zboże znajdujące się w drodze na morzu było silnie zaofiarowane i miało usposobienie bardzo ospałe. Kukurydzę można było zbyć tylko po cenach niższych o $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ szyl. — *Liwerpool* we wtorek: Pszenica bez zmiany, mąka spokojnie, kukurydza wyżej o 1 pens do 2 pens. — *Hull*. Pszenica angielska miała ceny cokolwiek wyższe, niż płacone ostatnio; ziarno zagraniczne drożej o 6 pensów do 1 szyl. Kukurydza i owies wyżej o 6 pensów. Inne artykuły bez zmiany. — *Leith* we środę: Ceny wszystkich artykułów były droższe, przy bardzo drobnych obrotach. — *We Francji*, skutkiem niepomyślnie wciąż brzmiących wiadomości o wynikach urodzajów, rynki pozostają w bardzo mocnem usposobieniu. — *Z Belgji* donoszą, iż targi były bardzo mocne, w ostatnich dniach jednak cokolwiek spokojniejsze. — *Holandja* donosi o znacznem osłabieniu dla pszenicy i żyta. — *Nad Renem i w Westfalji* musiano płacić za żyto znacznie wyższe ceny; dla pszenicy usposobienie było raczej spokojniejsze. — *W Austro-Węgrzech* dowożą obecnie większe ilości zboża na targi i dokonywają się już zakupy na wywóz. — *Berlin* w tym tygodniu miał obrót cokolwiek spokojniejszy, przy cenach raczej cokolwiek zniżkowych. Pszenica na jesień straciła 3 m., żyto na sierpień 9 m., żyto na jesień 3 mar. — Dowozy pszenicy na rynek *gdański* były w tygodniu ubiegłym bardzo słabe, gdyż eksporterzy zainteresowani byli tylko w wysyłaniu żyta do Gdańska. Ponieważ ceny tutejsze wciąż jeszcze nie odpowiednio ustosunkowane do cen rynków zagranicznych, przeto ceny dotychczasowe nie zdołały się utrzymać i obniżały się powoli. Pszenicę tranzytową notowano w sobotę taniej prawie przeważnie o 6 do 8 mar. niż przed ośmiu dniami. Pszenica krajowa, która jeszcze jest mało zaofiarowana, miała w ostatnich dniach również tendencję słabszą i ceny niższe o 1 do 2 mar. Obrócono tylko około 800 tonn. Żyto w ubiegłym tygodniu odegrało w Gdańsku pierwszorzędną rolę. Skutkiem zakazu wywozu, obowiązującego od d. 26-go sierpnia r. b., poruszono w Cesarstwie i Królestwie wszelkie sprężyny, ażeby jaknajwięcej żyta wyeksportować przed oznaczonym terminem. Dowóz żyta na rynek gdański przyjął skutkiem tego rozmiary niebywałe, dosięgnął bowiem 12,000 tonn w ciągu ośmiu dni. Rzecz naturalna, iż sprzedaż takiej olbrzymiej ilości była bardzo utrudniona, tembardziej, iż największa część towaru była bardzo wilgotna. Ceny obniżały się prawie codziennie i wilgotne gatunki żyta spadły o 20 m., a sucho o 10 m. Jęczmień szczególniej russki w lepszych gatunkach, miał dążność zniżkową. Rzepik i rzepak, skutkiem niższych cen oleju, słabo i taniej.

Wywóz zboża za granicę. Od dnia 1-go stycznia r. b. do dnia 15-go sierpnia r. b. wywieziono za granicę następujące ilości zboża w pudach:

	1891 r.	1890 r.
z Libawy	24,673,000	15,360,000
z Wierzbołowa	861,000	734,000
z Grajewa	5,619,000	3,254.000
z Nieszawy	1,[illegible]80,000	953,000
z Mławy	3,626,000	2,828,000
z Aleksandrowa	2,169,000	2,175,000
z Sosnowic	3,002,000	2,075,000
z Radziwiłłow	821,000	622,000
z Wołoczysk	1,054,000	1,048,000
z Odesy	53,867,000	44,5[illegible]4,000
z Mikołajewa	17,948,000	14.154,000
z Taganrogu	7,546,000	8,186,000
z Petersburga	20,337,000	12,735,000
z Rewla	7,420,000	6,818,000
z Rygi	9,465,000	6,751,000

Ogółem przez wszystkie komory celne wywieziono 227,195,000 pudów zboża, w roku zeszłym zaś w tymże czasie 211,084,000 pudów.

Zapasy zboża w Gdańsku wynosiły w dniach:

	31 sierpnia 91 r.	31 lipca 91 r.	31 sierp. 90 r.
	kwarterów		
Pszenicy	3,211	4,155	4,980
Żyta	13,707	701	2,907
Jęczmienia	426	—	659
Owsa	40	114	297
Grochu	—	53	45
Kukurydzy	20	—	115
Wyka	13	39	—
Bonu	—	—	48
Lnianki	112	22	196
Rzepaku i rzepiku	1244	1,213	2,564
Nasienia konopego	16	21	—
Siemienia lnianego	100	26	20
Łubinu	75	20	—

— **Michał Siemiradzki,** adwokat przysięgły powrócił (ul. Smolna nr 23). 3015

— Dr **SOKOŁOWSKI** powrócił, Mazowiecka 20. 1199r

Zakład freblowski
JANINY MOTYLIŃSKIEJ
Żelazna 50,
przyjmuje zapis dzieci. 2949

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Z. A.—Dwa otrzymałem—dziękuję za ostatni. Chciałbym obszerniej napisać. 3016

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 3 września 1891 r.

Weksle.	Żąd.	Płac.
Berlin 100 mar. z krót. term.	—.—	—.—
Londyn 1 funt. ster. „ „	—.—	—.—
Paryż 100 franków „ „	—.—	—.—
Wiedeń 100 guld. „ „	—.—	—.—
Papiery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1869 duże	101.—	—.—
„ „ „ małe	—.—	—.—
Listy zast. m. Warsz. serji I	101.50	—.—
„ „ „ II	101.—	—.—
„ „ „ III	100.25	—.—
„ „ „ IV	100.—	—.—
„ „ „ V	100.—	—.—
Listy zast. m. Łodzi serji I-ej	—.—	—.—
4% Listy likwidacyjne duże	—.—	—.—
„ „ małe	—.—	—.—
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III	—.—	—.—
Ros. Poż. Premjowa z r. 1864	—.—	—.—
„ „ „ 1866	—.—	—.—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	—.—	—.—
II „ „ „ 100	101.25	—.—
III „ „ „ 100	102 —	—.—
4% nowa pożyczka	96.40	—.—
Listy wileńskie długotermin.	—.—	—.—
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy .	—.—	—.—
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—.—	—.—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—.—	—.—
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	—.—	—.—
Akcje dr. żel. fabr.-łódzkiej .	—.—	—.—
Akcje Banku handl. warsz. .	—.—	—.—
Akcje Banku dyskont. warsz.	—.—	—.—

Wartość kuponu:
(po potrąceniu podatku skarbowego
Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 93^{7}
Od Listów zast. m. Warszawy kop. 200^{5}
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 161^{0}
Od Listów likwidacyjnych kop. 97·
Od Obligów m. Warszawy 184^{7}

Targi
NA PLACU WITKOWSKIEGO
Dnia 3 września 1891 r.

	Pud od	Pud do	Korzec od	Korzec do
	Kopiejek			
Pszenica 242 sm. i ord. .	—	—	—	—
„ „ pstra i dobra	—	—	727	—
„ „ biała . . .	—	—	750	800
„ „ wyborowa .	—	—	840	850
Żyto wyborowe 232 funt .	—	—	630	—
„ średnie	—	—	600	—
„ wadliwe	—	—	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—	—	—
Owies . . . . . . 142 f.	—	—	305	350
Gryka . . . . . . 202 f.	—	—	—	—
Rzepik letni	—	—	—	—
„ zimowy 212 funt.	—	—	—	—
Rzepak rapos. zim. 212 f.	—	—	920	950
Groch polny 262 funt. . .	—	—	—	—
Kasza gryczana	—	—	—	—
Kasza jaglana	—	—	—	—
Siana pud	—	—	—	—
Słomy pud	—	—	—	—

ODLEWY FASONOWE STALOWE.
BRACIA BAUERERTZ
w Myszkowie, Dr. Żel. W.-W.
Fabryka Maszyn, Odlewnia żelaza, Emalernia pierwsza w kraju, **Odlewnia stali fasonowej, polecają: Walce, Koła zębate, Korby, Łączniki maznie, Koła wagonowe, Rozjazdy, Retorty, Garnki odtłuszczowe, ruszta** i t. p. według rysunków lub modeli. 1405R

Listy z Brazylji
Adolfa Dygasińskiego,
wyszły z druku nakładem Kurjera Warszawskiego i sprzedają się we wszystkich znaczniejszych księgarniach, po cenie rs. 1.

Skład główny w księgarni nakładowej S. Lewentala w Warszawie, Nowy-Świat 41, która zlecenia z prowincji wprost do niej wraz z należnością adresowane, uskutecznia bez pobierania porta lub też stosownie do życzenia zapisującego **Listy**, wysyła je za zaliczeniem pocztowem. 677r

Dzierżawa Ogrodu.
Poszukuje się nabywcy lub dzierżawcy na czas dłuższy, na dom z ogrodem 7-mio morgowym, w m. **Płocku**, przy ulicy Warszawskiej położony, własność SS-rów Rejenta Władysława Holtza stanowiący.—Dom i zabudowania w najzupełniejszym porządku, ogród pod względem ilości i doboru gatunków owoców, krzewów, szkółek, kwiatów i w ogóle całego urządzenia, od dawna renomowany.

Wiadomość bez pośrednictwa u Inżyniera Drozdowskiego w Lipnie lub u Bronisława Holca rzeźbiarza w Warszawie, ulica Wilcza № 9. 1121

MAGAZYN MEBLI
nowych i używanych
ZAŁĘSKIEGO i S-ki
w Warszawie, Marszałkowska № 137
1. **Posiada wielki wybór mebli wykwintnych i skromnych.**
2. **Przyjmuje zamówienia i urządza apartamenty podług rysunków.**
3. **Dział tapicersko-dekoracyjny, odpowiada wszelkim wymaganiom.**
4. **Kupuje, sprzedaje i wynajmuje mało używane.** 2r

Ceny b. umiarkowane, ale stałe.

Stanisława Łapińska
Przełożona Zakładu Naukowego Żeńskiego 6-klasowego
Leszno № 27,
zawiadamia osoby interesowane, że powakacyjny zapis uczennic odbywać się będzie, począwszy od 20 Sierpnia, codziennie od 9-ej do 3-ej po poł. 1157

Bardzo tanio
sprzedają się nowe
Sikawki i Beczki ogniowe.
Zgłaszać się do 11-ej zrana, na Wilczą 27, mieszkania 2. 1135

Majątek donacyjny
Kacice,
składający się z folwarków: „Kacice" (613 m.); „Granów" (499 morgów); „Sosnówka" (337 mor.) i „Bazary" ($67\frac{1}{2}$ m.): z lasem przy folwarku Sosnówka; położony w pow. Miechowskim, gub. Kieleckiej, pod Słomnikami, oddany będzie od dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1892 r., w nową 12-letnią poręczającą administrację, w całości lub folwarkami.—Gleba pszenna, zbyt produktów łatwy, szosa przerzyna grunta 2-ch pierwszych folwarków.—Szczegółowy opis majątku i warunki oddania takowego w administrację, udzieli zgłaszającym się Włodzimierz Piramidow, zamieszkały w Piotrkowie, przy ulicy Moskiewskiej. Omówienia tyczące się tego przedmiotu, powinny być ukończone nie później jak w Październiku bież. 1891 r. 1428r

Prywatna Szkoła 2-klasowa Męzka,
pod kierunkiem
R. Kowalskiego,
byłego nauczyciela szkół rządowych, przeniesioną została na ulicę Zielną № 4.
Celem szkoły jest przygotowanie uczniów do średnich zakładów naukowych, tak rządowych jako i prywatnych.—Zapis uczniów odbywa się codziennie, od godz. 9 do 3. 1142

Szkoła Męzka Prywatna
przygotowuje uczniów do szkół rządowych przychodnich i na stałe. Ceny umiarkowane **Elektoralna 17.** 1160

Przełożony **Pigłowski.**

Szkoła Dentystyczna
w Warszawie,
róg Krakowskiego-Przedmieścia i ul. Królewskiej, w pałacu Ks. Wachwachowa.

Wykład lekcyj i zajęcia praktyczne w szkole, **rozpoczną się 16 (28) Września.** — Kancelarja szkoły (w tymże domu, mieszk. № 3, wejście z Krakows.-Przedm.), otwarta codziennie z wyjątkiem Niedziel i świąt, do 1-ej i od 3 do 6-ej po poł. 1430R

W Nowo-otworzonej Rękodzielni
Marji B.
przyjmuje się robota mundurków dla panienek, łącznie z fartuszkiem, po rs. **2.—Nowogrodzka № 39, m. 9.** 1164

Leonja Rudzka
Przełożona Pensji Żeńskiej
w Warszawie,
Zielna № 13 lub Wielka № 42
zawiadamia osoby interesowane, iż rozszerza i wygodnie urządza swój zakład, oraz, że zapis uczennic odbywać się będzie codziennie od d. 25 Sierpnia, egzaminy nowowstępujących uczennic **1 Września, od 10-ej zrana do 4-ej po południu.**—Kurs nauk rozpocznie się d. 2 Września. 1349R

Na Pensji Żeńskiej 6-cio kl,
Natalji Porazińskiej,
Bracka 4. 1169

Zapis uczennic na rok szkolny $189\frac{1}{2}$, odbywać się codziennie. Lekcje 5 Września.

Dla uczącej się młodzieży.
Skład Papieru, Materjałów piśmiennych i rysunkowych
WŁADYSŁAWA BEDNAWSKIEGO,
przy ul. Miodowej № 497B.
Z rozpoczynającym się rokiem szkolnym przygotował wielki zapas: **Kajetów** wszelkiej liniatury, oraz przyborów szkolnych, jako to: **Tornistry, Rajsbrety, Rajszyny, Rajsceugi, Scyzoryki, Piórniki, Farby, Kałamarze** etc. etc. poleca także:
Wzory kaligraficzne Teofila Kosińskiego, z dokładnym wykładem nauki pięknego pisma. 1146

OPONY
nieprzemakalne wyrabia i poleca
F. BIERNATH,
Senatorska 32. 1309R

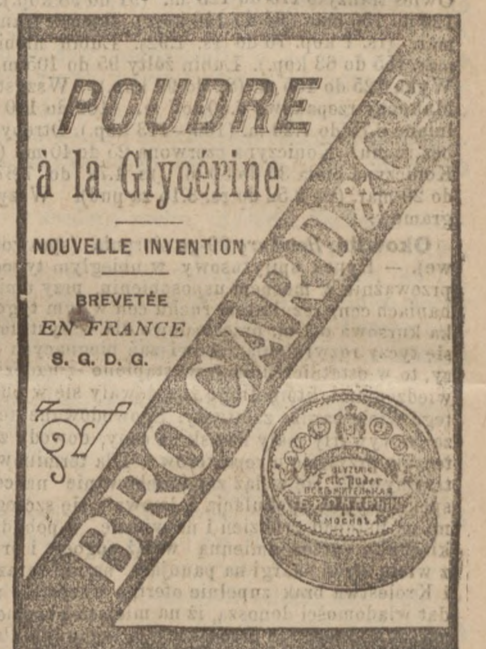

Do interesu przemysłowo-fabrycznego od lat 30 dobrze egzystującego, dla podniesienia i rozszerzenia tegoż, potrzeba **czynnego**
WSPÓLNIKA
kupca, **z kapitałem rs. 10,000.** Gwarancja kapitału jak najpewniejsza.—Oferty pod „Wspólnik" przesyłać do Biura Ogłoszeń pp. **Rajchmana et Frendlera, Senatorska 26, w Warszawie.** 1396R

W Zakładzie Naukowym Żeńskim
LAURY JANICKIEJ,
Nowolipie Nr 8.
Zapis uczennic odbywa się codziennie, a nauki rozpoczną się d. 1 Września. 1366R

Formy do lamp.
Dobrze utrzymane formy, ustalone do odlewów wypukłych i płaskich, do podstaw lamp stołowych, nowe kurantowe towary, sprzedają się z powodu odstąpienia interesu. **Curt. Bartenstein, Berlin S. O.,** Skalitzerstrasse 27. 1406R

Skład fabryczny przy ul. Leszno № 1

Skład fabryczny przy ul. Leszno № 1

Nakładem Księgarni i Składu Nut
G. SENNEWALDA,
Miodowa 6,
wyszedł **Weckerlina**
ŚPIEW
„Kwiat Alpejski."
wykonywany w „Ptaszniku z Tyrolu"
przez p. **Babińską.**
Cena 20 kop.
tudzież dwa nowe nader melodyjne **Walce**
Czibulki „NIEZAPOMINAJKI"
kop. 50 i
Ivanowici „INCOGNITO".
Walce te grywają z ogromnem powodzeniem u wszystkich wód zagranicznych.
Do nabycia w Składach Muzycznych w Warszawie i na prowincji 1423r

MAGAZYN MEBLI 1311R
HERMANA REISS,
Plac Zielony, Erywańska № 12,
poleca: gustowne kompletne urządzenia salonów, buduarów, gabinetów, jadalni i sypialni, od najskromniejszych do najwykwintniejszych, we wszystkich stylach, podług rysunku, oraz pojedyncze sztuki meblowe, umywalnie z pedałami i lustra. Ceny bardzo przystępne.

MAGAZYN BŁAWATNY

EDMUNDA MAKOWSKIEGO,

otrzymał z pierwszorzędnych fabryk zagranicznych

NOWOŚCI

na suknie wizytowe i spacerowe. 1488R

Wielki wybór **materjałów czarnych.**

Najnowsze desenie i gatunki na okrycia damskie.

Skład Materjałów Aptecznych

J. MROZOWSKIEGO,

ulica MIODOWA nr. 8 nowy,

POLECA:

Benzynę do wywabiania plam i do palenia,
Elixir do zębów,
Esencję octową,
Farbki do bielizny różne,
Farby olejne i lakiery,
Gąbki toaletowe i powozowe,
Glans amerykański do bucików,
Glicerynę chemicznie czystą,
Kredę do zębów,
Krochmale różne, 1435R
Masę woskową do posadzki,
Ocet zbożowy i winny,
Olejek do wody kolońskiej,
Oliwę nicejską świeżą,
Perfumy angielskie i francuzkie,
Proszek dalmacki na wytępienie robactwa,
WODĘ KOLOŃSKĄ ELSNEROWSKĄ,
oraz wszelkie materjały apteczne i techniczne.

G. RADKE i A. ŻELISŁAWSKI.

Miodowa № 1.

Wielki wybór **BIŻUTERJI ZŁOTEJ, BRYLANTOWEJ,** począwszy **od przedmiotów najkosztowniejszych do drobiazgów tanich, a gustownych,** przeważnie wyrobu krajowego, co wpływa na niższą cenę i dokładne wykończenie przedmiotów.

UWAGA: Biżuterja srebrna przez sezon letni niżej ceny kosztu. 1437R

Pierwsza w Warszawie
racjonalna Szkoła Fechtunku
JULJANA MICHAUX,
ulica Świętokrzyska № 29.

Zawiadamia pragnących kształcić się w fechtunku, iż zapisy przyjmują się codziennie od 9 do 1-ej i od 3 do 9-ej. 1184

Dnia 2-go września r. b.

Zaginął portfel,

w którym znajdowały się 4 kwity Lombardu akcyjnego, filji na Lesznie w Warszawie, №№ 14,415, 15,514, 16,832, 25,108 i kontrakt na zboże oraz wyrok na rs. 440. Oddać proszę do p. A. Goldszteina w Warszawie, ulica Widok 23, za nagrodą rs. 10. 1186

ZDOLNE PRACOWNICE,

które już pracowały w fabrykach **szelek** i obeznane z robotą i na **maszynie**, znajdą stałe zajęcie za dobrem wynagrodzeniem w specjalnej fabryce 1182

G. Taubelesa,.

Tłomackie № 11, drugie piętro.

Pensjonat Żeński Gabryelli Herzfeld,

w Berlinie, Adalbertstrasse 52,

z dniem 1 Października przyjmuje panny na wychowanie.—Wykształcenie naukowe, towarzyskie i gospodarcze zapewnia się.— Bliższe szczegóły **w prospektach.—Referencje** pierwszorzędne. 1183

Jedyny specjalny Zakład dla Uczniów

BAZAR SZKOLNY

Wł. Holewińskiego,

Krakowskie-Przedmieście 18, wprost Ś-go Krzyża,
poleca na nadchodzący zapis:
Ubrania dla uczniów gimnazjów letnie i zimowe, **Czapki, Paski, Tornistry.**
Materjały piśmienne i rysunkowe.
Rajscajgi nowe i używane (korrygowane).
Książki nowe i używane (**kupno i zamiana**).
CENY STAŁE. 1385r

W dniu 26 Sierpnia (7 Września) r. b., o godzinie 12 w południe: odbędzie się w pokapucyńskim rządowym domu, pod № 494, przy ulicy Miodowej, publiczna

LICYTACJA

głośna in plus, na jednorazowe wydzierżawienie w tymże domu sklepu wraz z lokalem i gospodarczemi zabudowaniami.—Licytacja rozpocznie się od summy rs. 60.—Zalicytowana dzierżawna summa, winna być uiszczona z góry za cały rok. 1181

Na czasie!! Na czasie!!

Rejscajgi z pierwszorzędnych fabryk od **60 kop. do 30 rs., Okulary, Binokle, Lornetki, Termometry, Narzędzia chirurgiczne** itp.—**Ceny nizkie.** Zakład optyczno-mechaniczny Juljana Drehera, Szpitalna 6. Przyjmują się **reparacje!** 1421r

---

Już są

jesienne i zimowe palta, garnitury: marynarkowe, żakietowe i surdutowe, ulstry, burki, kożuszki itd. itd., w Magazynie Wiedeńskim L. Koch, Miodowa 2.—Ceny nader nizkie. 1161

Szkoła Prywatna Męzka

K. Grochowskiego,

Nowy-Świat № 28.

Specjalnie przygotowuje uczniów do gimnazjum.—Zapis kandydatów codziennie od godziny 9 zrana do 3 po południu. 1158

W Zakładzie Naukowym Żeńskim

Marji Klary Ledworuskiej,

LESZNO 24,

kurs nauk rozpoczął się z dniem 1-ym Września. 1177

ZAMIAST SŁOMY
WEŁNA DRZEWNA
Trwały, hygieniczny i tani materjał do

SIENNIKÓW

T. Z. Nowakowski,
Bielańska 3. 1392r

OGŁOSZENIE.

Podaje się niniejszem do wiadomości, iż w dniu 27 Sierpnia (7 Września), o godzinie 12 w południe, w pomieszczeniu Warszawskiego Dystansu Inżynierskiego, odbywać się będzie licytacja na sprzedaż przedmiotów zużytych, ruchomości i materjałów od robót pozostałych. 1431

NAJNOWSZE

SPRZEDAŻ

Wełny drzewnej

na **materace, sienniki, podściółki** hygieniczne w stajniach i oborach do **opakowań** przedmiotów delikatnych, oraz

SKRZYNKI POCZTOWE

w wielkim wyborze.

Dla **ułatwienia** osobom potrzebującym wysłać przedmioty pocztą, podejmujemy się zaraz na miejscu takowe opakować, obić, osznurować i zaadresować.—Na żądanie obszyć w płótno.

T. Z. NOWAKOWSKI,

Bielańska nr. 3. 1376r

RUSSKA KSIĘGARNIA A. A. Flegontowa

w WARSZAWIE,
ulica Nowy-Świat № 55,

posiada znaczny wybór **książek szkolnych** w oprawie i bez takowej, sprzedaż po cenie katalogowej, oraz poleca w dużej ilości dzieła we wszystkich gałęziach wiedzy.

Przyjmuje **prenumeratę** na wszystkie gazety i dzienniki.—Klijentom zamiejscowym wysyła się książki niezwłocznie za zaliczeniem. 1165

LEKCJE ZBIOROWE

cudzoziemskich języków, pod kierownictwem

Marji Adelstein,

rozpoczną się z dniem 3 (15) Września 1891 r.—Zapisy przyjmują się codziennie między 8—5 po południu, ul. Berga 6 1404R

NAKŁADEM FIRMY **J. HILKNERA w MOSKWIE,**
wyszło z druku **20-te wydanie**

Chepounoff Marie Vetsera Valse.

Cena 50 kop., z przesyłką 65 kop.
i w 4-em wydaniu

Prost M. Valse dediée á la mémoire de l'artiste Marie Wisnowska.

Cena 50 kop., z przesyłką 65 kop.
Skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie. 1432r

UWAGA. Łaskawe zlecenia z gubernji Królestwa Polskiego wysyłamy franco.

Bracia Lesser

Warszawa, Rymarska 12,

polecają świeżo otrzymane:

- Serwisy stołowe od rs. 25, do herbaty od rs. 5.50, pięknie malowane.
- Garnitury na umywalnie angielskie od rs. 4.50.
- Lampy, Żyrandole i Kandelabry.
- Dywany strzyżone w nowych gustownych deseniach pasowane i na pokrycie całych pokoi.
- Chodniki dywanowe, arszyn od 50 kop.
- Chodniki jutowe „ „ 25 „ 1429R
- Chodniki kokosowe „ „ 38 „
- Chodniki ceratowe „ „ 20 „
- Obrusy białe ceratowe zastępujące bieliznę stołową, oraz wszelkie inne ceraty.
- Wyroby stalowe angielskie jako to: Noże i widelce stołowe, scyzoryki i nożyczki.
- Maszynki do strzyżenia włosów.
- Maszynki do golenia (Nowość) i wiele innych artykułów krajowych i zagranicznych, po cenach najniższych.

Wobec zwrócenia w dzisiejszych czasach szczególnej uwagi na znajomość języków nowożytnych

KSIĘGARNIA T. POPŁAWSKIEGO,

dawniej J. Błaszkowskiego

obok Uniwersytetu,

poleca najpraktyczniejszą do wyuczenia się języków: russkiego, francuzkiego i niemieckiego:
Elkany Nową Metodę w 4-ch językach, cena kop. 53, w oprawie 60 kop.
Bocquel, Rozmowy francusko-russkie i francusko polskie, cena rs. 1.
poleca również:
Sierocińskiego, Gramatykę Polską mniejszą i wiekszą, cena k. 10 i 20
Dmochowskiego, Historyję Świętą nadzwyczaj tanią, cena 10 kop.
Ganot'a Fizykę, cena rs. 3.
Grubeckiego, Arytmetykę kurs wyższy, cena kop. 50.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.

45 kopiejek za tuzin kajetów 45

PRZYBORY SZKOLNE,
Materjały piśmienne, rysunkowe i malarskie,
POLECA

T. Popławski,

24. Krakowskie-Przedmieście 24.

Poleca również **Gramatykę Grubeckiego, Polsko-Russką,** cena **50** k. **Wzory Kaligraficzne Oleszczyńskiego,** cena kop. **35**, do nabycia we wszystkich księgarniach. 1171

Fabryka Bibułki do Papierosów

w arkuszach i rolkach **(bobines)** w różnych odcieniach

L. Lacroix Fils & C-ie

w Angoulême i Mazeres s/Salat.
NAJZNACZNIEJSZA FABRYKA we FRANCJI.

6 Maszyn do wyrobu Papieru

Medal złoty na Powszechnej Wystawie Paryzkiej 1889 r

„LE MOSCOVITE"

Bibułka nadzwyczaj cienka, metr □, ważąca tylko 10 gramów, wyrobiony specjalnie dla Cesarstwa i Królestwa.

A. Maréchal Ruchon & Cie, 38 rue de la Verrerie w Paryżu, ulica Orla № 6, **w Warszawie** i ulica Litejna № 6 **w St.-Petersburgu.**

Wyłączni reprezentanci na Rosję i Królestwo Polskie, tudzież na Rumunję, Serbję itd., którzy są jednocześnie właścicielami marki. (CBD) Bibułka w książeczkach, arkusiki oddzierają się jak marki pocztowe, jak również tejże samej marki bibułka w arkuszach i rolkach (bobines)

UWAGA. Wszelka bibułka naszego wyrobu jest bieloną za pomocą elektryczności; nie zaś za pomocą wapna. 1210R

Zamówienia przyjmuje dom handlowy **Henryka Feigenblatt w Warszawie, Orla 6.**

Nauka i wychowanie.

Adres: Nowozałożonej szkoły froeblowskiej z nauką ogrodnictwa. Mokotowska 55.— Helena Borowska. 22625

A) Nauczycielka rutynowana poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Ciepła 7, mieszkania 26. 24655

Adres: Pierwszorzędne kaucjonowane biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 2401r

Adres pierwszorzędnego biura nauczycielskiego Załęski, Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 164r

Adeli Mieszkowskiej szkoła Froeblowska. Leszno № 42. 24849

A) Zatwierdzona przez władzę dyplomowana szkoła kroju i szycia sukien, okryć damskich i dziecinnych. Wykład kroju praktyczny, podług najświeższych żurnali, metodą oryginalną Worth'a. Po ukończeniu kursu, uczennice otrzymują patenty. Przy szkole jest pracownia sukien, okryć damskich i dziecinnych. Uczennice przyjmują się też na stałe. Wspólna 21, mieszkania 1. — Natalja Tisserant. 24809

Adres: Biuro nauczycielskie pierwszorzędne Jasińskiej, Berga 6,—ma do umieszczenia wysoko wykształconych nauczycieli, nauczycielki i bony. 2435r

A) Stancja dla uczni, warunki przystępne, korepetycja. Nowogrodzka № 9, mieszkania 30. 24936

Była uczennica konserwatorjum udziela lekcyj muzyki i teorji. Królewska № 17, mieszkania 8, od godziny 3—6. 24858

Dyplomowana rękodzielnia Swinarskiej Królewska № 33. Kursa krawiecczyzny. Gorsetów, strojów, krawatów, haftów. Koronek, robót włóczkowych, deskowych. Malowania terracoty, buchalterji. 24931

Doświadczona nauczycielka z patentem, posiadająca języki i muzykę, poszukuje lekcyj; może przeprowadzić całkowitą edukację panienek. Złota 28, m. 1, od 11 do 4-ej. 24892

Dla kształcącej się młodzieży stancja pod opieką sumienną poważnej kobiety—korepetycja w domu p. studenta uniwersytetu, który skończył gimnazjum filologiczne w Cesarstwie. Na żądanie język francuzki, konwersacja przeważnie w tym języku i muzyka. Warunki przystępne. Szczegóły: Bracka 9, m. 12. 24828

Francuzka z niemieckim potrzebna na demi-place. Aleja Ujazdowska № 33—1. 24370

Do wspólnej starannie prowadzonej nauki potrzebna dziewczynka. Sumienne lekcje wyższej muzyki na miejscu. Chmielna 60, m. 8, godz. 4—8. 24872

Froeblowskie wykłady dla dorosłych. Zakład Jadwigi Chrząszczewskiej. Nowy-Świat № 21, m. 17. 23291

Instytutka z wyższym patentem poszukuje demi-place lub lekcyj. Hoża 38, m. 2. 24929

Instytutka z wyższym patentem poszukuje lekcyj w domu lub na mieście. Tamże pomieszczenie dla kształcących się panienek. Szpitalna 10, m. 15, od 1—4. 25565

„Jak pisać ćwiczenia"—uczy systematycznie student uniwersytetu, specjalnie zajmujący się russką literaturą. Uczni i uczennic niżej kl. 5-ej nie przyjmuje. Twarda 38, mieszkania 7, 5—8 wiecz. 24557

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs. Angielska. 3 Miodowa, oficyna 25. 23354

Kobieta dobrze wychowana, rzetelna, dająca lekcje, poszukuje zaraz pokoju osobnego, niedrogiego, przy porządnej rodzinie. Wiadomość: Chmielna № 10, w sklepie nabiału. 24552

Lekcje muzyki u siebie i na mieście udziela nauczycielka dyplomowana. Praga, Wołowa № 43, mieszkania 14. 23348

Medalistka III-go gimnazjum poszukuje lekcyj. Świętokrzyzka № 27, między 10-tą a 12-tą. 24354

Młoda niemka z francuzkim, dyplomowana, udziela konwersacji i lekcyj, także korespondencyj handlowej i buchalterji, może być i za obiad. Książęca 4, m. 6 b, róg Nowego-Światu, od 1—2 i 5—7. 24914

Niemieckiego z konwersacją udzielam gruntownie, przysposabiam do różnych szkół. Zielna 15—17. 24846

Nauczyciel doświadczony, z wykształceniem wyższem, udziela lekcyj przedmiotów szkolnych, korepetycyj, przygotowuje do szkół, może także przyjąć na stancję dwóch uczni szkół prywatnych. Szpitalna 3, mieszkania. 3. — Kaczorowski. 2432r

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym poszukuje lekcyj, korepetycyj. Marszałkowska 146, skład nafty „Febus." 24903

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym poszukuje lekcyj, korepetycyj. Włodzimierska 1—22. 24896

Nauczycielka gimnazistka poszukuje korepetycyj, przygotowywania, lekcyj języków, muzyki robót. Długa 6—7. 2469

Nauczycielka z patentem wyższym, posiadająca muzykę. Języki: niemiecki, francuzki, russki, poszukuje lekcyj. Królewska № 29, mieszkania 17. 24558

Nauczycielka z patentem wyższym i obcemi językami udziela lekcyj, korepetycyj, może być za obiady. Mazowiecka № 1, mieszkania 4, od 11 do 5-ej. 24600

Nauczycielka z patentem, udziela korepetycyj u siebie i na mieście. Krakowskie-Przedmieście № 4, m. 4. 24737

Nauczycielka muzyki, z patentem konserwatorjum, przysposabia na niższy i średni kurs, poszukuje lekcyj za obiady lub mieszkanie. Krucza 25—15. 24953

Nauczycielka przygotowuje chłopców i dziewczęta do szkół, udziela korepetycyj. Włodzimierska 10, m. 16. 24973

Nauczycielka z wyższym patentem z matematyki, posiadająca języki, poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Twarda № 30, m. 7. 24534

Na cytrze udzielam lekcyj metodą ułatwioną. Bolesław Kowalski, Nowy-Świat № 7, od 4—5-ej i od 8—9-ej w. 24342

Nauczycielka, zdolna przygotować dziewczynkę do klasy 3-ej, a chłopczyka do 2-ej szkoły realnej, potrzebna jest na wieś (pod Warszawą). Język francuski i muzyka pożądane. Bliższa wiadomość w administracji „Prawdy", Marszałkowska № 95. 24349

Osoby życzące zapoznać się z metodą Freblowską, mogą się zgłaszać od 8 września, do zakładu Zofji Garbowskiej, ulica Zielna № 11. 2400r

Potrzebną jest na wyjazd w Hrubieszowskie nauczycielka z patentem niższym, muzyką, konwersacją francuzką. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście 38, m. 20, 3-e piętro. 23886

Polki guwernantki, posiadające francuszczyznę, muzykę, potrzebne. Jasna 2. Biuro Dąbrowskiej. 24780

Pół ceny jeszcze raz za kursa rzemiosł na prośby wielu niezamożnych. Żeńska szkoła rzemiosł Jadwigi Przewóskiej, Niecała 10, nagrodzona medalem za najlepsze wykłady rzemiosł i najzgrabniejszy krój. 23677

Potrzebna guwernantka na wieś w Płockiem, izraelitka, posiadająca język russki, polski, francuzki, niemiecki, za wynagrodzeniem rubli 200 rocznie. Oferty proszę składać w kantorze K. W. pod lit. G. X. 24968

Pożądany student izraelita, polak, korepetytor. Nowolipki 19, m. 6. 24839

Potrzebną jest panienka, która by posiadała patent z ukończonego gimnazjum na stałą nauczycielkę, do dziewczynki dziesięcioletniej. Wiadomość bliższa od 2 do 4-ej, Marjensztadt № 9, m. 2. 24885

Pierwszorzędna szkoła rękodziel Pauliny Stokowskiej, Nowy-Świat 14, rozpoczyna kursa krawiecczyzny, bielizny, strojów, szmuklerstwa etc. Krój Worth'a. Cała nauka krawiecczyzny traktowana fachowo rs. 15. 24461

Przysposabiam do zakładów naukowych, patent wyższy. Krakowskie-Przedmieście 5. Sklep „Ery." 24863

Potrzebny jest korepetytor filolog z 6-ej lub 7-ej klasy do 2-ch uczni, za życie i mieszkanie. Wiadomość: Trębacka 4, mieszkania № 22. 24539

Pomieszczenie dla uczni szkół prywatnych, oprócz opieki i wygód zapewnia się korepetycja, konwersacja francuzka, niemiecka. Bracka 17, mmieszkania 5. Tamże lekcje przedmiotów w zakresie gimnazjalnym, oraz francuzkiego. 24571

Student wydziału fizyko-matematycznego, doświadczony korepetytor, poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Może przyjąć kondycję. Mokotowska 53, m. 5. 2409r

Student uniwersytetu, z dobrym wykładem oraz gruntowną znajomością przedmiotów zakresu gimnazjalnego, poszukuje lekcyj.— Krucza 31, mieszk. 47. 24344

Szkoła Froeblowska, Elektoralna № 30, przyjmuje dzieci od lat 3-ch do 9-ciu. Przy zakładzie obszerny ogród. 2232r

Skończony filolog, mający świadectwo wyższego nauczyciela z nauk historyczno-filologicznych, szuka zajęcia w prywatnych zakładach naukowych lub korepetycyj. Wiadomość: Oboźna 7, mieszk. 2. 24376

Student udziela lekcyj: gruntownie matematyka, francuzki, niemiecki. Śliska 11. Adres uprasza zostawić u stróża. 24886

Student, sumienny i zdolny korepetytor, poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera dla Z. K. 24848

Student uniwersytetu, poszukuje korepetycyj. Wiadomość: Królewska № 3, mieszkania 13. 24821

Student 4-go kursu matematyki udziela lekcyj. Bracka № 3, m. 6. 2429r

Student, doświadczony korepetytor, udziela lekcyj i korepetycyj, przysposabia do szkół. Może przyjąć za utrzymanie i mieszkanie. Hoża 14, m. 8. 2427r

Stancja dla uczniów szkół prywatnych, na przystępnych warunkach. Zielna 18—5. 24480

Student zdolny i doświadczony korepetytor poszukuje lekcyj i korepetycyj. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera dla B. P. 24851

Student doświadczony pedagog, (złoty medal gimnazjalny z odznaczeniem w matematyce i językach starożytnych), poszukuje lekcyj, korepetycyj (i za obiady). Smolna 9—15. „Stanisław M." 24743

Student uniwersytetu, doświadczony korepetytor, poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Wiadomość: Chmielna 14, mieszkania 20, lub u stróża. 2411r

Stancja dla uczniów z upoważnienia władzy. Ulica Widok 24, m. 1. 24570

Student matematyk, z dobrym niemieckim, poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Wspólna 32, m. 3. 2410r

Student uniwersytetu poszukuje korepetycyj lub kondycji. Oferty: kantor Kurjera „Korepetytorowi." 24568

Student, (specjalność: russki i matematyka) poszukuje korepetycyj lub kondycyj. Oferty: Kurjer „Constans." 24634

Uczeń, skończywszy 4-ry klasy poszukuje kondycyj, dla przygotowania dzieci do gimnazjum. Oferty proszę składać w kantorze Kur. Warsz. pod adresem: „Uczeń G." 24884

Udzielam specjalnie gry fortepianowej. Ludwik Tisserant, Żórawia 3. 24561

Udzielam konwersacji niemieckiej i muzyki. Zielna 11, m. 20. 24677

Zakład Froeblowski Marji Keller, Senatorska № 11, dom dawny Roezlera. Przyjmuje zapis dzieci od godziny 9-tej do 11-tej rano i od 3-ciej do 5-tej. 24122

Zakład froeblowski Zofji Roszkowskiej przyjmuje zapisy codzień. Szkolna 5, (Marszałkowska 140). 14898

Zakład froeblowski Ludwiki Jahołkowskiej, Wspólna 40. Zajęcia rozpoczęte. 24822

Żądam francuzkiego lub niemieckiego wzamian za muzykę. Królewska 17, m. 8, od godziny 3—6. 24858

3 października szkoła freblowska Heleny Kaplińskiej przeniesioną będzie na Kruczą róg Wilczej. Zapis dzieci i dorosłych na kursa freblowskie Mokotowska 49. Lekcje bez przerwy. 24527

Doniesienia osobiste.

A. B. C. raczy odebrać list poste-restante Warszawa. 24962

List dla Zuzanny poste-restante wysłany. 24920

Turczynka raczy otrzymać list poste-restante. 24951

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

Były student uniwersytetu poszukuje zajęcia jakiegokolwiek za umiarkowanem wynagrodzeniem. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski dla „B." 24546

Buchalterka znająca języki polski, niemiecki, francuski, poszukuje posady. Adres: St. B., Wspólna 42, mieszk. 15. 23874

Chłopiec z prowincji, lat 16, skończył dwie klasy gimnazjalne, poszukuje miejsca do handlu korzennego. Wiadomość: ulica Kanonja 2, mieszk. 9. 24915

Dwie sieroty, wdowa po urzędniku z córką, życzy zająć się gospodarstwem. Oferty przyjmuje Kurjer dla „Dwóch sierot." 24958

Dwie francuzki. Jedna poszukuje lekcyj, druga demi-place. Świętokrzyzka 19, mieszkania 19. 24882

Freblówka skończona poszukuje zajęcia na godziny. Podwale 34, m. 12. 24414

Francuzka rodem ze Szwajcarji, z miasta Neuchâtel, przyjmie miejsce bony. Wiadomość: Senatorska № 35, w sklepie ogrodniczym Bardet. 24532

Francuzka ma kilka godzin wolnych. Chłodna 35, m. 7. 24587

Guwerner z kilkoletnią praktyką poszukuje zajęcia. Wiadomość: Sienna № 36 mieszkania 13. 24890

Gospodyni wiejska poszukuje przyzwoitego miejsca do zamożnego domu. Piwna № 12, mieszk. 5. 24961

Leśnik z chlubnemi świadectwami i długoletnią praktyką, obeznany z serwitutami i gospodarstwem leśnem, młody i energiczny, poszukuje zaraz posady leśniczego lub kontrolera w większych majątkach. Oferty: Nowy-Świat № 12, m. 10. Tamże pies dog i fuzja Lancastra z przyborami do sprzedania. 24335

Młoda osoba poszukuje miejsca w handlu lub interesie przemysłowym. Oferty upraszają się składać w kantorze Kurjera dla „Heleny." 24859

Młoda osoba poszukuje miejsca do towarzystwa lub do zarządu domem w Warszawie lub na wyjazd. Oferty poste-restante pod lit. W. K. № 200. 24870

Młody człowiek, przystojny, mający kilkoletnie świadectwa lokajskie, pisze po russku i po polsku, mogący złożyć kaucję, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Chmielna № 85, mieszk. 21. 24335

Meldunki. Młody człowiek, który zarządzał domem lat 3, poszukuje prowadzenia meldunków za mieszkanie. Oferty: Kurjer „Meldunki." 24819

Młody leśniczy, niemiec, b. żołnierz, pracowity i energiczny oficjalista, doświadczony strzelec, odbył praktykę leśnictwa, poszukuje miejsca od 1-go października. Adres: H. Wehr w Kłobucku, powiat częstochowski. 24956

Młoda osoba z kaucją poszukuje miejsca sklepowej. Wiadomość nadsyłać do kantoru Kurjera Warsz. pod „Sklepowa." 24378

Niemka z francuzkim i początkową muzyką szuka miejsca. Oferty przyjmuje Kurjer dla M. J. 24589

Niemka i polka z metodą froeblowską poszukują kilka godzin zajęcia. Żórawia 11, mieszkania 15. 24904

Niemka wykształcona ma parę godzin wolnych. Wspólna № 37—6. 24899

Osoba inteligentna, znająca szycie, poszukuje miejsca bony i do zarządu domem w Warszawie lub na prowincji. Żórawia 45, mieszkania 1. 24843

Osoba praktyczna, łagodna, z francuskim, russkim, niemieckim, muzyką i krawieczczyzną, poszukuje miejsca. Freta Szeroka № 13, mieszk. 2. 24817

Osoba znająca krawieczczyznę, białe szycie, poszukuje zajęcia w domach prywatnych.— Oferty: Kurjer Warsz. L. J. 24820

Panna w średnim wieku poszukuje miejsca bony w Warszawie, zna język niemiecki, krawieczczyznę i białe szycie. Leszno № 88, mieszk. 27. 24950

Rodowita francuzka ma kilka godzin wolnych dla konwersacji i korespondencji.— Nowy-Świat № 3, „Au bon marché." 21825

Subjekt kolonjalny, młody, ze świadectwami, obznajmiony z czynnością piwniczną, poszukuje posady w Warszawie lub na prowincji.— Leszno 8, m. 25. 24909

Szukam obowiązku gospodyni na wieś lub w mieście, mam dobre świadectwa. Marszałkowska 105, mieszk. 5. 24832

Uzdolniony monter mechanik poszukuje odpowiedniej posady. Adres: Bielańska 18, mieszk. 10. 24943

Wdowa w średnim wieku, z przyzwoitej rodziny, posiadająca język niemiecki i obznajmiona doskonale z gospodarstwem, pragnie przyjąć miejsce do zarządu domem. Wiadomość przy ulicy Chmielnej № 61, m. 1, od godz. 4—6-ej po południu. 24857

Wdowa w średnim wieku, inteligentna, przyzwoita, przyjemnej powierzchowności, za pokój i utrzymanie zaopiekuje się dziećmi, zajmie się gospodarstwem domowem najtroskliwiej, może być do towarzystwa starszych panienek. Oferty pod lit. „Y." przyjmuje Kurjer Warsz. 24932

b) Zaofiarowane.

Bona niemka, młoda, umiejąca szyć, potrzebna. Krakowskie-Przedmieście 38, mieszkania 20. 24171

Bona niemka potrzebna zaraz. Wiadomość: Nowy-Świat 60, mieszk. 5. 24659

Bona francuzka, młoda, za kilka godzin dziennie zajęcia przy dwojgu dzieciach, otrzyma mieszkanie i życie. Bracka 13, między 9—12-tą i 4—5-tą, stróż wskaże. 24883

Czeladnicy ślusarscy, uzdolnieni na robotę mebli wiedeńskich i posiadający dobre świadectwa, mogą znaleźć zajęcie w fabryce mebli żelaznych pod firmą Gostyński, Konrad, Januszkiewicz i S-ka, Ciepła № 12. 2434r

Chłopcy i dziewczynki od lat 14 potrzebni do fabryki. Nowolipki № 31, m. 2. 24573

Do pracowni, Oboźna № 10, potrzebna zaraz zdolna maszynistka do Singera. 24649

Francuzka z polskim do dzieci potrzebna na wyjazd; wymagane dobre świadectwa, średnie wykształcenie, moralność. Zielna 11, mieszkania 16. 24867

Młoda niemka bona potrzebna zaraz do dzieci. Świętojerska № 18, m. 7. 24031

Potrzebny subjekt do sklepu bielizny. Pierwszeństwo mają specjaliści tej branży. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. S. M. P. 54607

Potrzebna panna zaraz na wyjazd do maszyny pończoszniczej. Wiadomość: ul. Ogrodowa № 19, m. 14, do godz. 4-ej. 24601

Panny zdolne do staników, podręczne do spódnic, na posyłki dziewczynka, zaraz. Szkolna 6, „Stanisława." 24536

Potrzebni są uczniowie do zakładu ślusarsko-mechanicznego. Pierwszeństwo mają znający ślusarstwo. Szczygla № 9. 24021

Potrzebna jest osoba do dwóch chłopczyków, znająca języki francuski i niemiecki.— Wiadomość: Senatorska № 26, w składzie bielizny T. Fuks. 24608

Potrzebna panna zdolna do trykotów. Komitetowa 3, mieszk. 7. 2404r

Potrzebny jest uczeń do zakładu introligatorskiego. Krakowskie-Przedm. № 17. 24586

Potrzebny jest uczeń od 14 do 16 lat. Cukiernia Górskiego, Nowy-Świat. 24755

Potrzebne są zaraz zdolna staniczarka i upinaczka. Widok № 7, mieszk. № 10. 24771

Potrzebne są panny kompletnie zdatne do krawieczczyzny oraz i do maszyny. Leszno 18, mieszk. 61. 24731

Potrzebny jest do pomocy na czas dłuższy mierniczy, kawaler, obeznany z robotami polowemi i rysunkowemi. Wychowańcom szkół mierniczych w Cesarstwie służy pierwszeństwo. Reflektanci zechcą nadsyłać oferty, z wyłuszczeniem w nich warunków, na jakich życzą sobie przyjąć proponowane zajęcie, do geometry rządowego w mieście powiatowem Rawie, gubernji piotrkowskiej. 24866

Potrzebna maszynistka do trykotów zaraz. Solna № 6, m. 7. 24876

Potrzebny rządca domu z kaucją 600 rs.— Kiosk, Krakowskie-Przedmieście, obok Nowo-Miodowej. 24880

Potrzebna młoda francuzka. Złota 63, mieszkania 19. 24887

Potrzebna zdolna szwaczka do fabryki gorsetów „Nelly." Nowy-Świat 45. 24842

Potrzebna dziurkarka do bielizny. Świętokrzyzka № 11, m. 4. 24844

Potrzebny uczeń do składu wódek. Ulica Krochmalna № 49, róg Żelaznej. 24838

Potrzebny jest chłopiec do sklepu zaraz.— Wiadomość: Bielańska № 3, farbiarnia „Jedlin." 24830

Poszukuję niańki niemki do dwojga dzieci do Pruszkowa. Chmielna 52, m. 13. 24818

Potrzebne panny do maszyny i podręczne.— Bandażysta Straus, Chmielna 3. 24907

Potrzebna kantorowa do pralni „Matylda", Królewska 49. 24935

Panna kompletnie uzdolniona do strojów potrzebna. Świętokrzyzka № 6, m. 3. 24954

Potrzebna sklepowa do składu wędlin, obeznana z tym fachem, młoda, porządnej rodziny. Ulica Marszałkowska, róg Placu Zielonego. 2426r

Potrzebny uczeń do terminu rzeźniczego.— Marszałkowska, róg Placu Zielonego, skład wędlin. 2424r

Potrzebne panny do krawieczczyzny. Ulica Królewska 29—34. 24964

Subjekt żonaty. z dobremi referencjami, gruntownie obeznany z branżą galanteryjno-papierową, z kaucją lub odpowiednią ewikcją, potrzebny jest od d. 1-go października r. b.— Tamże potrzebny uczeń na przychodniego, co najmniej z 3-klasowem wykształceniem. Zgłaszać się do Przybylskiego, ul. Królewska 29, między godz. 2 a 4-tą. 24919

Uczeń potrzebny do felczera. Plac św. Aleksandra № 8, obok Instytutu głuchoniemych. 24895

Uczeń z wykształceniem nie mniej 2 klas potrzebny jest do handlu. Wiadomość: Długa 31, w składzie obić papierowych. 23980

Kupno i sprzedaż.

Adres malarni i najtańszego w Warszawie składu porcelany St. Mioduszewskiego, ul. Szpitalna 10. 3r

A) Staroświeckie meble odstępuję tanio. Krakowskie-Przedmieście № 2, mieszkania 9. 24665

Adres: Petrych, Rymarska 2.—Szkło, porcelana, fajans, szyby do okien. 2433r

Binokle, okulary ściśle zastosowane, najcelniejszych fabryk, w wielkim wyborze, poleca „najtaniej" optyk Juljan Dreher, Szpitalna 6. Niezamożnym od 50 kop. Przyjmuje reparacje. 1419r

Bieliznę tanią i w dobrym gatunku poleca magazyn bielizny L. Bystrzanowski, Świętokrzyzka 8. 24045

Bryczka, kareta potrójna, lando, faeton z drzwiczkami na wieś i siodło damskie, wszystko bardzo tanio do sprzedania. Warecka 8, Leszczyński. 24776

Bardzo tanio są do sprzedania szyldy, stół i kilka sztychów. Długa № 3, m. 10, od godz. 11 do 4-ej po poł. 24919

Ceter 4-miesięczny, pięknej rasy, za 15 rs. do sprzedania. Jerozolimska 35, m. 7. 24916

Do sprzedania księgozbiór, kredens, stół, krzesła dębowe i t. p. Wiadomość: kiosk, Krakowskie-Przedmieście, obok Nowo-Miodowej. 24878

Do sprzedania obraz b. starożytny i książki stare. Wiadomość: Oboźna 9, m. 2. 24865

Dorożka do sprzedania lub wydzierżawienia. Wiadomość: ulica Chłodna № 56, mieszkania 38. 24573

Faktycznie niżej kosztu wysortowane pończochy, skarpetki, staniki. Marszałkowska 129, oficyna. 24504

Fortepian mało używany fabryki Kralle i Seidlera. Jasna 4, Dütz. 24322

Fortepian zagranicznej fabryki, prawie nowy, sprzedaję za 300 rs. Marjańska 3, mieszkania 18. 24497

Fortepian dobry 150 rs. do sprzedania.— Kiosk, Podwale. 24798

Fortepian dobry, 7 oktaw, bardzo tanio oraz obrazy olejne sławnych artystów malarzy do sprzedania. Żelazna № 87, mieszkania 20, od 12 do 3-ej. 249.7

Fortepian siedmiooktawowy, krótki, fabryki wiedeńskiej, jest do sprzedania. Świętokrzyzka 7, mieszk. 13. 24934

Fortepian koncertowy za 280 rs. Krucza 3, mieszk. 9. 24941

Fortepian Buchholtza tanio do sprzedania. Mirowska 1, m. 8. 24947

Fabryka mebli giętych, ulica Wąski Dunaj № 20, róg Podwala, poleca meble gięte w różnych fasonach, krzesła od rs. 18 tuzin, a także zamienia za stare nowe, za stosowną dopłatą. 24952

Gruszki, jabłka, śliwki z Jankowa poleca skład „Ogrodnik Polski", ulica Mazowiecka № 11. 2295r

Jest do sprzedania dog rasowy. Wiadomość przy ulicy Przemysłowej № 33, u właściciela domu. 24875

Kasy ogniotrwałe najtańsze i najlepsze u R. Bolitego, Nowy-Świat 34. 1989r

Kasy ogniotrwałe 25% tańsze od innych cenników. Marszałkowska 125, Sikorski. 24441

Kwiaty, żakiet, maszyny do sprzedania. Nowogrodzka 31, m. 17. 24930

Krzesła dębowe, kredensy i stoły po cenach niskich. Bednarska 7, m. 5. 24129

Kasy ogniotrwałe najtańsze w fabryce egzystującej od 1868 r. Stanisława Baumgart, Chłodna 40. 24294

Kredens dębowy i stół do sprzedaaia. Krakowskie-Przedm. № 2, mieszk. 30. 24485

Kupię wolant nie kryty, używany ale w dobrym stanie, porządny, pochodzący z dobrej fabryki. Oferty składać do Kurjera Warsz. pod adresem „Wolant." 24836

Lodu 30,000 pudów do sprzedania razem lub oddzielnie w 4-ch częściach. Wiadomość w Mokotowie, u właściciela cegielni A. Oppenheima. 24894

Meble tanio! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, otomana, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszkania 15. 24234

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, firanki. Marszałkowska № 103, od ulicy Chmielnej № 37, m. 30. 24651

Meble po zwiniętym magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 13, m. 13. w bramie na lewo. 24625

Meble za bezcen, garnitur czarny, orzechowy, lustra rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslong, szafki lustrzane. Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 24484

Meble, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, łóżka, biurka, komody, kredensy i inne po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedm. 10, m. 6. 24359

Mebli francuskich wyściełanych garnitur i para łóżek masiw palisandrowych tanio do sprzedania. Nowolipki 44, mieszk. 1. 24967

Meble roboty Simlera do sprzedania. Wspólna 35, m. 5. 24933

Meble za bezcen, garnitury, otomany, sofy, szeslongi, biuro dębowe 24 rs. Solna № 17, m. 14. 24940

Meble. Urządzenie kompletne dębowe jadalni, całkowicie lub częściowo, tanio. Jerozolimska 78, mieszk. 10. 24645

Maneże (Rosswerk) do 2 koni tanio do sprzedania w Warszawie. Nowowiejska № 23. 24824

Meble nowe i używane tanio, garnitur ze stołem od rs. 50, otomany 24, szeslongi 17, kompleciki cztery krzesła i kanapa 30. Zakład przyjmuje wszelkie obstalunki i przeróbki.— Marszałkowska 117, Myszkowski. 24639

Meble z powodu wyjazdu do sprzedania tanio, garnitur, otomana, kredens, krzesła dębowe i inne. Bracka 11, stróż wskaże. 24640

Nowogrodzka 21, m. 17. Mały garniturek, stolik pod samowar, łóżko, nową maszynę Singera nożną z aparatem sprzedam tanio. 24862

Nawozy mineralne, guano etc., dery dla koni, oleje, trany, polecamy. Mierosławski, Elektoralna 5. 2334r

Obrusy jutowe eleganckie, nadzwyczaj trwałe rs. 1.50, kapy rs. 2, portjery odpasowane 5. Makow, Solna 9. 24795

Otomany kryte jutą, garniturek fantazyjny bardzo tanio. Ulica Żórawia 4, Klimkowski. 24911

Otomana rs. 19, fotel wygodny 6. Wspólna 7, stróż wskaże. 24910

Octy specjalne do marynat poleca fabryka K. Wiland, Hoża 8. Tamże kupuje się każdą ilość beczek. 24348

Pianino lipskie za rs. 330, prawie nowe.—Warecka № 9, m. 15. 24331

Pianina z krzyżowanemi strunami po cenach najprzystępniejszych, gwarancja kilkoletnia, w specjalnej fabryce Antoniego Dütz, ulica Jasna 4. 24323

Potrzebne dobre pianino. Wspólna 25, mieszkania 8. 24924

Pianino Melodico, prawie nowe, do sprzedania tanio. Hortensja 5—1, do 12-ej. 24827

Potrzebny jest tartak Vollgatter. Oferty przyjmuje Kurjer pod № 485. 24889

Pozostawiono do sprzedania faeton parokonny fabryki Rentla, w dobrym stanie.—Wiadomość: Aleja Ujazdowska № 17, u stangreta. 24595

Rower sprzedam za rs. 125, który kosztował 275. Wiadomość: ulica Długa № 27, stróż wskaże. 24922

Sprzedam szeslong skórą kryty rs. 10.—Chmielna 3, m. 8, 24908

Sprzedam kanapę, dwa fotele, cztery krzesła jutą kryte, stół. Szkolna 8, m. 16. 24969

Sprzedaję wszystko, meble i rozmaite rzeczy. Marszałkowska 105, mieszk. 5. 24833

Sprzedaję tanio lambrekiny, podstawki frażetowskie, wannę do ryb, inne drobiazgi.—Żórawia 10, m. 14. 24856

Tanio jest ładny pokój frontowy umeblowany. Marszałkowska 105, mieszk. 5. 24834

Z powodu wyjazdu do sprzedania fortepian 150 rs. i wiele innych mebli. Daniłowiczowska 16, m. 30. 24528

Zarybek z karpi do sprzedania 1,500 kóp od 50 kopiejek do rubla za kopę. Wiadomość: ulica Oboźna № 8 domu, mieszkania 9. 24845

Zupełnie nowy dołmanik pluszowy sprzedaję. Hoża 11, m. 8. 24939

Interesa handl. i mająt.

Dom dobrze procentujący pod korzystnemi warunkami do sprzedania. Nowy-Świat 27, m. 8, do 11-ej, od 3 do 6 ej. 24126

Do powiększenia interesu solidnego, rękodzielniczo-handlowego, potrzebny kapitalista z wkładem 3,000 do 4,000 rs. Oferty złożyć w Kurjerze Warsz. pod „Solidny." 24816

Do sprzedania bez pośrednictwa dom murowany o 3-ch piętrach, z oficyną, podług teraźniejszych wymagań, w najpiękniejszej dzielnicy miasta położony. Oferty uprasza się składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. K. H. 2431r

Gorzelnik z kapitałem 5,000 rs. potrzebny do budującej się gorzelni w majątku bez długu, dostarczającym resztę kapitału i dwustumorgową plantację własnych kartofli. Oferty dla E. N. przyjmuje Kurjer Warsz. 23970

Klub fortecy Nowogieorgjewska poszukuje antreprenera bufetu i tabldotu. Zawiadomienia osobiste lub listowne przyjmuje prezes klubu do 1 (13) września. 24537

Interes wyrobiony, dający duży procent, nie wymagający specjalności, zaraz odstąpię lub przyjmę wspólnika. Mam urządzenie sklepu mydlarskiego do sprzedania. Żórawia 1, mieszkania 2. 24847

Kupię kilkanaście morgów ziemi w Radzymińskiem. Karmelicka 16, m. 8. 24970

Magle do sprzedania. Ulica Bonifraterska № 9. 24823

Młody człowiek, charakteru prawego, pracowity, wykształcony, posiadający kapitału rozporządzalnego od rs. 500 do 1,000, mogący przyjąć czynny udział w interesie przemysłowym, zapewniającym w przyszłości przy pilnej pracy i racjonalnym rozwoju przedsiębiorstwa świetne rezultaty, zechce dla bliższego porozumienia się nadesłać dokładny swój adres do kantoru Kurjera Warsz. pod lit. „S. P. Inżenier", zawiadamiając o złożeniu adresu w temże piśmie. 24957

Potrzeba 5,500 rs. po 10,000 Towarzystwa na 6%, zaraz, bez pośrednika. Oferty składać w kantorze Kurjera, cyfra 5,500. 24893

Potrzebne 2,500 rs. na hypotekę w pierwszej połowie szacunku. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod „2,500." 24879

Pośrednik rozsądny do sprzedaży dobrego interesu handlowego potrzebny. Honorarjum przyzwoite. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod „Honorarjum." 24860

Pralnia lat 10 egzystująca do odstąpienia.—Wiadomość w kiosku na Karmelickiej. 2423r

Rubli 50,000 lub 60,000 potrzeba na doskonałą hypotekę miasta Warszawy. Oferty przyjmuje Kurjer pod D. N. 24622

Restauracja przy ulicy Piwnej № 7, „Pod starą papugą", do sprzedania z powodu wyjazdu. 24901

Rubli 10,000 do 14,000 życzę ulokować na 1-ym numerze hypoteki po Towarzystwie.—Wiadomość: hotel Rzymski № 21, od godz. 8 do 10-ej zrana. 24725

Skład wędlin do odstąpienia. Wiadomość: Żórawia № 45, m. 9. 24384

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania. Świętokrzyzka № 3. 24513

Sklep spożywczy, dystrybucja, na pryncypalnej ulicy, do sprzedania. Krucza 38, mieszkania 18. 24926

Szynk. Rzeźnik. Od Nowego Roku za rogatką Jerozolimską, trzeci dom (nowobudujący się 3 d), lokal na skład wódek z ogrodem.—Sklep dla rzeźnika z lodownią, warsztatem, stajnią i wozownią. Wiadomość na miejscu. 24593

Sprzedam majątek ziemski bardzo tanio z powodu stosunków familijnych, leżący na szosie, 4 wiorsty od fabrycznego miasta Częstochowy, mórg 524 dobrej gleby, z krestencją i inwentarzami, rzeka Warta przechodzi, bardzo zdatna na założenie fabryki. Wiadomość u Jakóba Helman w Częstochowie. 24955

Sklep spożywczy z dystrybucją do sprzedania tanio. Ul. Leopoldyny № 3. 24963

Sklep mydlarski z farbami, mieszkaniem wygodnem, niedrogiem, do odstąpienia. Krucza № 21. 24853

Upraszam łaskawych o pożyczkę rs. 200 na spłaty miesięczne po rs. 5. Gwarancja hypoteczna. Oferty pod lit. O. K. przyjmuje Kurjer. 24900

Winiarnia, przynosząca 50%, do sprzedania. Obrót roczny 4,400. Do kupna potrzeba 2,500 rs. Wspólna № 12, mieszkania № 19, od godz. 3—6-ej. 24897

Z powodu innego zajęcia do odstąpienia restauracja, „Café-Chantant", w mieście fabrycznem, posiadającem około 70,000 mieszkańców oraz dużo wojska. Adres wskaże kantor Kurjera Warsz. 24512

Lokale.

A) A. Wróblewski i S-ka, kantor przewozowy, Nowo-Senatorska № 6, Filja Nowy-Świat 12. Załatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 88r

Chmielna 10, m. 11. Pomieszczenie dla starannie wychowanego ucznia zakładu W-go Górskiego, dokąd i syn moj uczęszcza. 24500

Do wynajęcia plac ogrodzony, Zielna 22, oraz piekarnia ze stajnią i dwie sutereny. Ciepła 7. 24399

Dla 1-ej lub 2-ch panienek jest pomieszkanie z całkowitem utrzymaniem, wszelkiemi wygodami. oraz staranną opieką, u obywatelki ziemskiej, przy ulicy Aleja Jerozolimska № 67, mieszkania 9. 24402

Do wynajęcia od 1-go października r. b. dwa pokoje duże z balkonem, od frontu, przedpokój, kuchnia, 12 rs. Jeden pokój i kuchnia na parterze 7 rs. Pojedyńcze pokoje po 4.50 miesięcznie, przy ulicy Hrubieszowskiej № 4, zaraz za rogatką Wolską. 24928

Kilka kształcących się panienek znajdzie pomieszczenie przy rodzinie. Zapewnia się troskliwą opiekę, konwersację francuzką, na żądanie fortepian. Świętokrzyzka 15, m. 22, od 3—5 po poł. 24643

Lokale różne tanio do wynajęcia zaraz lub od października. Złota 2. 24861

Młoda, wykształcona panna poszukuje pokoju z życiem za lekcje muzyki i francuskiego. Oferty dla M. S. 2438r

Oficyna piętrowa, składająca się z dwóch dużych sal, do wynajęcia na fabrykę. Pańska 3. 24840

Piekarnia do wynajęcia od 1-go października 1891 r. Brzozowa № 22. 24960

Pomieszczenie dla panienek, fortepian, konwersacja, korepetycje, rs. 18 miesięcznie. Złota 24, m. 9. 24590

Pomieszczenie dla dwóch uczni w russkim domu. Ulica Daniłowiczowska № 16, mieszkania 5. 2405r

Pomieszczenie dla 2-ch panienek uczących się, z fortepianem na miejscu i całodzienne utrzymanie. Marszałkowska 105, m. 8. 23362

Potrzebuję wynająć sklep z jednym lub dwoma pokojami—na jednej z drugorzędnych ulic, w dobrym punkcie, komorne do 400 rub. Objaśnienia przesyłać: Trębacka № 3, mieszkania 4. 25762

Pomieszczenie dla dwóch panienek starszych lub młodszych, z całodziennem utrzymaniem i fortepianem. Ulica Nowogrodzka 21—17. 23612

Potrzebny jest lokal w najbardziej ożywionej dzielnicy miasta, posiadający powierzchni 500 metrów □. Zgłaszać się z ofertami do zarządzającego wystawą prób i wzorów, gmach Muzeum, Krakowskie-Przedmieście 66, od 2-ej do 4-ej. 24871

Przy porządnej rodzinie pomieszczenie dla panien, z całodziennem utrzymaniem. Ulica Krucza № 35, drugie piętro, m. 5. 23199

Paryż chcące zamieszkiwać panie, znajdą przy zacnej rodzinie pokój z wygodami za 15 rs. miesięcznie. Całodzienne utrzymanie 25 rs. Wiadomość: Stypowska, Boulevard Arago 53 bis, Paryż. 24524

Potrzebne są dwa pokoje wysokie i widne, parter, nie nad piwnicami, środek miasta, od października. Wiadomość: Miodowa 3, mieszkania 37. 24852

Pomieszczenie z całodziennem utrzymaniem dla panienki kształcącej się, w inteligentnym domu izraelickim; tamże pianino.—Wiadomość: Nowolipie 8, mieszkania 11, od 4 do 6-ej. 24891

Pokój z osobnem wejściem, z meblami, usługą, może być z życiem, lub pomieszczenie za rs. 4 m. Nowy-Świat 66, m. 10. 24902

Pokoje elegancko umeblowane, z wszelkiemi wygodami, do wynajęcia każdego czasu. 1-sze piętro, Chmielna 10, mieszk. 1. 24912

Pokój do wynajęcia z całodziennem życiem, usługą, za 16 rs. miesięcznie. Tamże obiady po 30 kop. Jerozolimska 76, m. 14. 24812

Pokój umeblowany z przedpokojem i usługą do wynajęcia w każdym czasie. Elektoralna № 3, mieszk. 4. 24868

Pomieszczenie dla uczennic lub uczniów szkół prywatnych przy rodzinie inteligentnej. Fortepian na miejscu. Wiadomość: Sienna 27, mieszk. 10, od 1 do 3-ej. 24319

Przy rodzinie może być wygodne pomieszczenie dla panienki uczęszczającej do wyższych zakładów naukowych, lub do instytutu muzycznego. Mieszkanie znajdzie się w blizkości tegoż instytutu. Wiadomość w księgarni M. Arcta, Nowy-Świat № 53, od godziny 6—8 wieczorem. 24388

Pokój do wynajęcia z całodziennem utrzymaniem. Czysta 6, m. 24. 24633

Pokój do wynajęcia z całodziennem utrzymaniem lub bez. Zielna 13—5. 24632

Poszukuje się 2-ch pokoi przyzwoicie umeblowanych, z oddzielnem wejściem i z kuchnią, w cenie do 60 rubli miesięcznie. Oferty składać w kantorze Kurjera Warszawskiego lit. R. D. 24588

Pokój osobny, całodzienne utrzymanie, światło, opał, usługa, fortepian, 30 rubli miesięcznie. Świętokrzyzka 19, m. 19. 24881

Pomieszczenie dla panienek w domu izraelskim, przy rodzinie inteligentnej. Opieka rodzicielska. Leszno 33, m. 12. 24942

Pomieszczenie dla panienki. Wspólna 25, mieszkania 8. 24925

Pomieszczenie dla panienki, przy przyzwoitej wdowie, w cenie rs. 15. Ulica Złota 37—13. 24944

Pokój suchy, ciepły do odnajęcia zaraz. Jerozolimska 25, m. 21. 24928

Piekarnia z dwoma piecami do wynajęcia. Mostowa 9. 24841

Potrzebny pokój, całodzienne utrzymanie, blizko Warszawy, miejscowość leśna. Oferty pod T. G. do Kur. Warsz. 24837

Pokoje 1—3 umeblowane do wynajęcia; maszyna do szycia do sprzedania. Piękna 8, mieszkania 7. 24548

Pokoje dla emerytów lub uczni szkół prywatnych, albo dla akademików, z całodziennem utrzymaniem. Złota 37, m. 7. 24560

Pokój z całodziennem utrzymaniem lub pomieszczenie dla uczącej się panienki lub chłopca. Sienna 36, m. 5. 24603

Pokój umeblowany, z fortepianem, życiem, opieką. Nowy-Świat 56, m. 2. 23419

Są do wynajęcia mieszkania, stajnie i wozownie z górami, dla dorożkarza lub krowiarza od 1 października. Ulica róg Mokotowskiej i Polnej № 20. 24854

Salon umeblowany, sypialnia, przedpokój, oddzielne wejście, samowar, usługa, fortepian w każdym czasie. Krakowskie-Przedmieście 38, m. 24. 24418

Sześć pokoi z wygodami, na 1-m, 2-m piętrze. Hoża 8. 23246

W domu pod № 17 przy ulicy Ogrodowej, są do wynajęcia od 1 października 1891 r. dwa lokale na parterze: jeden złożony z 5-u pokoi, przedpokoju i kuchni, z dużym ogrodem i oszkloną werendą; drugi z 4-ch pokoi, przedpokoju i kuchni. Wiadomość w kancelarji notarjusza Walęckiego, w gmachu sądu okręgowego. 24921

W każdym czasie do wynajęcia 6 pokoi eleganckich, z werendą oszkloną i wszelkiemi wygodami. Oboźna № 5. 24615

W domu narożnym, z komfortem wykończonym, Mokotowska 25, są do wynajęcia zaraz lub od 1-go października 5 pokojów, kuchnia, przedpokój, zlewy, wodociąg, kąpiel i t. p. oraz sklep z mieszkaniem na skład wędlin, dla felczera lub na dystrybucję. Ceny zniżone. 24324

Zaraz lub od kwartału są do wynajęcia 3 pokoje frontowe, na 1-m piętrze. Senatorska № 11, m. 22. 24123

Zaraz do wynajęcia pokój frontowy, ze wspólnym przedpokojem. Nowogrodzka № 15, mieszkania 1. 24874

3 pokoje z kuchnią, odnowione, za 260 rs., 2 pokoje z kuchnią za 190 rs. Ulica Nowolipki 44. 24966

59 Krakowskie-Przedmieście 59, wprost resursy Obywatelskiej, na 3-m piętrze od frontu, w każdym czasie do najęcia 4 pokoje, przedpokój, kuchnia, spiżarnia, z waterklozetem, piwnicą i wspólną górą. Dom skanalizowany. Wiadomość na miejscu u stróża 2402r

Doniesienia rozmaite.

A) Siostry Badior powróciły i przyjmują zamówienia na jersey'e, kostjumy i żakiety trykotowe. Erywańska 9. 24515

Bieliznę męzką i damską, koszule webowe i inne w najnowszym guście. Karczki ręcznie haftowane, kapy strojne i skromne po cenach nader obniżonych, a także przyjmuje zamówienia na całkowite wyprawy, pracownia bielizny i haftów. Krucza 49. 24855

Chłopczyk $2^{1}/_{2}$-letni, zdrowy, dobrego pochodzenia, do oddania na własność. Adresować: A. Marcenek w Będzinie, st. poczt. 24209

Dnia 24 zgubiono lub skradziono okrycie jasno popielate, rotunda. Sumienny znalazca raczy oddać: Hoża 78, m. 2. 2425r

Dwa tygodnie uczę roboty pończoch, uczennicom stałe zajęcie. Ulica Marszałkowska 129. 24505

Massażystka Wiktorja Kretti przyjmuje od 3-ej do 5-ej. Jerozolimska 31, mieszkania 13. 24829

Nagrody rs. 25. W niedzielę zgubiono około remizy w Mokotowie w woreczku obrączkę ślubną lit. H. U., pierścień i kolczyki z brylantami. Łaskawy znalazca zechce odnieść do kancelarji naczelnika straży w Mokotowie. 24584

Nagrody rs. 50. W przejeździe dorożką w porze nocnej z Krakowskiego-Przedmieścia przez Czystą i Królewską na ulicę Twardą i z powrotem na ulicę Kozią, uroniony został pugilares, w którym oprócz gotówki rs. 130, znajdowały sie różne kwity: asekuracyjne, rewersy komorniane, weksel „in blanco" na rs. 200 z podpisem N. Z. i inne papiery. Uprasza się o odesłanie pod № 69 Krakowskie-Przedmieście, do restauracji, za powyższą nagrodą. 24864

Obiady prywatne, zdrowe i smaczne, złożone z 4-ch dań, od 25 kopiejek. Chmielna 29, mieszkania 15. 24945

Obiady wyborne hygieniczne wydawane w prywatnym domu przez pierwszorzędnego kucharza, 70, 50, 40 kop. W abonamencie dziesięć kopiejek taniej. Krucza № 35, mieszkania 4, pierwsze piętro. 24948

Obiady prywatne, zdrowe i pożywne. Krucza 20; tamże pokoik do odstąpienia. 24214

Obiady w domu prywatnym, cena przystępna. Wspólna 42, m. 17. 24336

Ogrodowa 23. Tapicer Konstanty Sekita wykonywa meble, rolety, materace najtaniej, sumiennie. 24597

Przyjmuje do roboty suknie i okrycia damskie, wszelkie poprawki z dodatkami bardzo tanio i różne rzeczy do maszyny. Wspólna 24, mieszkania 17, pierwsze piętro. 24937

Piesek, pinczerek czarny, do połowy ostrzyżony, z białą łatką na piersiach, zginął na Nowym-Świecie. Za odprowadzenie: Zgoda № 3, nagrody 5 rs. 24949

Przyjmuje sukienki dziecinne po rs. 1 i po 1.50 od lat 10 do 15-tu. Wilcza 21, mieszkania 20. 24013

Tanio i gustownie wykonywa suknie damskie W. Jasińska. Ogrodowa 23. 24125

Wykonywam suknie podług najświeższych żórnali, po cenach najprzystępniejszych. Chmielna 82, m. 26. 24609

Wspólniczki mieszkania poszukuję. Lekcyj niemieckiego, francuzkiego udzielam tanio. Złota 22, 19. 54826

Z) Najtaniej poleca Gustaw Arnold i S-ka, Kotzebue № 2. 2358r

Z) Chustki wełniane letnie i zimowe od rs. 1.75. 2358r

Z) Pledy wełniane na ubrania od rs. 7.50 2358r

Z) Serwety gustowne, tkane od rs. 1.50, 2358r

Z) Portjery gustowne, tkane, komplet od rs. 4.50. 2358r

Z) Kołdry gustowne wełniane od rs. 2.25 2358r

Z) Chodniki trwałe, łokieć od kop. 12 2358r

Z) Rolety drelichowe mechaniczne od rs. 1.50 2358r

Z) Firanki gustowne, okno od rs. 1.50 2358r

Z) Najtaniej poleca Gustaw Arnold i S-ka ulica Kotzebue № 2. 2358r

W drukarni *Kurjera warszawskiego*.—Plac Teatialny Nr 473c (nowy 9). Дозволено Цензурою Варшава 22 Августа (3 Сентября) 1891 г.
Redaktor Franciszek Olszewski.—Wydawcy: Wacław Szymanowski i Antoni Pietkiewicz (Adam Pług).